

ASOCIAȚIA GRUPUL DE ACȚIUNE LOCALĂ VEDEA-GĂVANU-BURDEA			
INTRARE	NR.	238	
IEȘIRE			
ZI	29	LUNĂ	08
		AN	2025

GRUPUL DE ACTIUNE LOCALĂ VEDEA - GĂVANU - BURDEA

Raport final de evaluare

Perioada evaluare: 10.11.2016 - 15.08.2025

CUPRINS

Introducere

1. Rezumat
2. Introducere - Scopul raportului de evaluare
3. Informații generale privind SDL
 - 3.1 Informații despre GAL și activitatea GAL-ului
 - 3.2 Scurtă descriere a SDL, a măsurilor și bugetului, inclusiv modificările de SDL și evoluția alocării financiare ca urmare a realocărilor financiare, bonusărilor etc
4. Cadrul de evaluare și metodologia
5. Analiza de ansamblu a eficacității SDL
 - 5.1. Eficacitatea financiară a măsurilor la nivel de SDL
 - 5.2 Eficacitatea SDL, la nivel de domeniu de intervenție
6. Răspuns la întrebările de evaluare
7. Factorii de succes și eșec în implementarea SDL
8. Concluzii și recomandări

Introducere

Raportul final de evaluarea a Strategiei de Dezvoltare Locală a GAL Vedea - Găvanu - Burdea are ca principal scop analiza eficacității (măsura în care au fost îndeplinite obiectivele stabilite prin SDL), eficienței (relația optimă între resursele folosite și rezultatele obținute), relevanței (măsura în care obiectivele programate sunt în conformitate cu nevoile, problemele și diferite alte aspecte întâlnite în implementarea SDL) și a impactului socio-economic generat de intervențiile din cadrul SDL asupra dezvoltării durabile și echilibrate a teritoriului GAL. Evaluarea SDL informează ce a funcționat și ce nu și face recomandări pentru îmbunătățirea implementării strategiilor viitoare și a activității Grupului de Acțiune Locală la nivelul teritoriului.

Monitorizarea și evaluarea sunt sarcini obligatorii pentru GAL, conform normelor legislative și regulamentelor comunitare.

Conform prevederilor din Regulamentul nr. 1303/2013

🚧 “Sarcinile grupurilor de acțiune locală sunt următoarele:

[.....]

(g) monitorizarea implementării strategiei de dezvoltare locală plasate sub responsabilitatea comunității și a operațiunilor sprijinite și efectuarea de activități specifice de evaluare în legătură cu strategia respectivă. (Reg. 1303 Art. 34 - par. 3, lit g)

🚧 strategia de dezvoltare locală plasată sub responsabilitatea comunității conține cel puțin următoarele elemente:

[.....]

(f) o descriere a procedurilor de gestionare și monitorizare a strategiei, prin care se demonstrează capacitatea grupului de acțiune locală de implementare a strategiei, însoțită de o descriere a procedurilor specifice de evaluare; (Reg. 1303 Art. 33 - par. 1, lit f)

și a celor din Regulamentul UE nr. 1305/2013

🚧 [...] Grupurile de acțiune locală furnizează autorității de management și/sau evaluatorilor desemnați sau altor organisme delegate pentru a îndeplini funcții în numele acesteia, toate informațiile necesare pentru a permite monitorizarea și evaluarea programului, în special în ceea ce privește realizarea obiectivelor și priorităților specificate. (Reg. 1305 Art. 71)

Totodată GAL Vedea - Găvanu - Burdea și-a asumat în cadrul capitolului IX din SDL “Organizarea viitorului GAL - Descrierea mecanismelor de gestionare, monitorizare, evaluare și control a strategiei”, procesul de Evaluare a SDL:

„Evaluarea se efectuează pentru îmbunătățirea calității elaborării și implementării Strategiei de Dezvoltare Locală, precum și în vederea aprecierii eficacității, eficienței și impactului acesteia. GAL va pune la dispoziție resursele necesare pentru efectuarea evaluării. Evaluarea se va efectua de către experți interni sau externi. Evaluarea va fi pusă la dispoziția publicului. Evaluarea presupune colectarea, procesarea, analizarea și sintetizarea datelor și informațiilor relevante de la nivelul SDL.

Astfel etapele mecanismului de evaluare a SDL vor fi: pregătirea evaluării, evaluarea propriu-zisă, diseminarea informațiilor și activități legate de raportare și demersuri întreprinse ca urmare a activității de evaluare. În vederea creării sistemului de monitorizare și evaluare, GAL va identifica necesarul de date și modalitatea de colectare, sursele acestor date și termenele la care datele trebuie să fie disponibile, luând în considerare importanța raportării unor date corecte, concrete și în timp util. Coordonarea evaluării implementării SDL va presupune elaborarea unui set de indicatori (considerați relevanți în reflectarea eficienței obținute în urma implementării proiectului) și a unei metodologii de evaluare (inclusiv rapoarte de evaluare - intermediare și finale) a rezultatelor implementării.”

Evaluarea de față reflectă progresul implementării totale a Strategiei de Dezvoltare Locală a GAL Vedeș - Găvanu - Burdea la data de 15.08.2025

Pe parcursul activităților de evaluare desfășurate, persoanele implicate în evaluare au utilizat metode și tehnici de analiză calitativă și cantitativă, ce au fundamentat răspunsurile de evaluare și au permis dezvoltarea concluziilor și a recomandărilor prezentate la nivelul raportului de evaluare.

La nivelul prezentului studiu de evaluare sunt detaliate informații privind: informații despre GAL și activitatea lui, scurtă descriere a SDL, a măsurilor și bugetului, inclusiv modificările de SDL și evoluția alocării financiare ca urmare a realocărilor financiare, bonusărilor; principalele elemente și instrumente metodologice aplicate pe parcursul procesului de evaluare; răspunsuri la o serie de întrebări de evaluare, analiza de ansamblu a eficacității SDL, concluzii, recomandări.

1. Rezumat

Raportul final de evaluare a Strategiei de Dezvoltare Locală (SDL) GAL Vedea - Găvanu - Burdea aferentă perioadei de programare 2014-2020 (implementare efectivă 2018 - 2025) prezintă o analiză comprehensivă a rezultatelor obținute în perioada de implementare, având ca scop principal măsurarea gradului în care obiectivele strategice stabilite au fost atinse și identificarea impactului socio-economic generat asupra teritoriului.

Evaluarea a vizat atât dimensiunea cantitativă, prin analiza indicatorilor de monitorizare, cât și dimensiunea calitativă, prin interpretarea contextului și a efectelor indirecte. Procesul de evaluare a urmărit patru direcții majore: eficacitatea intervențiilor, eficiența utilizării resurselor, relevanța obiectivelor și valoarea adăugată generată prin implementarea abordării LEADER.

Pe parcursul celor șapte ani de implementare, SDL a constituit un instrument esențial pentru sprijinirea inițiativelor locale, stimularea antreprenoriatului, diversificarea economiei rurale, îmbunătățirea calității vieții și promovarea principiilor dezvoltării durabile. Strategia a reușit să creeze un cadru favorabil cooperării între actorii locali și să mobilizeze resurse semnificative pentru modernizarea infrastructurii și a serviciilor publice, generând totodată locuri de muncă și oportunități de dezvoltare pentru populația din teritoriu.

Eficacitate

Analiza eficacității strategiei a avut la bază cele șase întrebări de evaluare stabilite, acoperind obiectivele tematice și transversale. Răspunsurile au arătat că, în ansamblu, intervențiile din cadrul SDL au fost implementate cu succes, majoritatea indicatorilor propuși fiind atinși sau depășiți.

În domeniul competitivității agriculturii, au fost sprijinite exploatații agricole care au investit în modernizare, diversificare și creșterea productivității, cu efect direct asupra veniturilor fermierilor și asupra capacității lor de a concura pe piață.

În ceea ce privește protecția mediului și gestionarea durabilă a resurselor, deși nu a existat o țintă numerică pentru proiecte cu componentă de mediu, criteriile de selecție au stimulat includerea anumitor aspecte de mediu.

Dezvoltarea teritorială echilibrată a fost susținută prin implementarea de proiecte în toate 19 localități ale teritoriului, fiecare primărie reușind să depună și să implementeze cel puțin un proiect, fapt ce demonstrează un grad ridicat de implicare a administrațiilor locale și o capacitate crescută de a atrage fonduri nerambursabile. Acest lucru a condus la îmbunătățirea infrastructurii publice, modernizarea și diversificarea serviciilor destinate locuitorilor și crearea unor condiții mai bune pentru dezvoltarea economică locală. În paralel, au fost realizate și proiecte private din sectorul agricol, non-agricol, formare profesională, ceea ce a adus un plus de valoare prin stimularea mediului de afaceri, generarea de noi locuri de muncă și consolidarea relațiilor dintre sectorul public și cel privat, contribuind astfel la creșterea atractivității și competitivității zonelor rurale.

Valoarea adăugată generată s-a manifestat atât pe plan economic (creșterea veniturilor, noi locuri de muncă, venituri suplimentare la bugetele locale), cât și pe plan social (consolidarea guvernancei locale, creșterea calității vieții) și instituțional (rețele, parteneriate și colaborări inter-teritoriale).

Eficiență

Din perspectiva eficienței, analiza datelor financiare finale arată că SDL a reușit să atingă un nivel foarte bun de utilizare a resurselor disponibile, cu un grad de absorbție de 88,54% la nivel de strategie. Acest rezultat confirmă atât interesul constant al beneficiarilor, cât și capacitatea GAL de a mobiliza și direcționa fondurile către proiecte viabile.

Relevanță

Evaluarea finală confirmă că obiectivele stabilite în SDL au rămas pe tot parcursul perioadei de implementare în concordanță cu nevoile socio-economice ale teritoriului.

Analiza rezultatelor arată că problemele identificate în etapa de planificare – nivel scăzut de diversificare economică, infrastructură insuficientă, oportunități limitate de ocupare a forței de muncă, necesitatea modernizării agriculturii – au continuat să fie priorități pentru comunități. Intervențiile strategiei au răspuns în mod direct acestor nevoi, iar indicatorii obținuți demonstrează un progres vizibil în direcțiile vizate.

Participarea GAL la rețele și parteneriate la nivel național și regional a întărit capacitatea instituțională și a creat premise pentru continuarea dezvoltării în următoarea perioadă de programare.

Probleme, constrângeri și limitări

Pe parcursul implementării SDL aferentă perioadei de programare 2014-2020 (implementare efectivă 2018 - 2025), procesul a fost marcat de o serie de probleme și constrângeri care au influențat ritmul și modul de derulare a proiectelor finanțate. Una dintre cele mai semnificative provocări a fost traversarea perioadei pandemiei de COVID-19, care a generat întârzieri considerabile în activitățile de implementare. Restricțiile de circulație, dificultățile în aprovizionarea cu materiale, creșterea prețurilor și limitarea contactului direct cu autoritățile și partenerii au afectat, în mod inevitabil, atât beneficiarii publici, cât și pe cei privați.

De asemenea, în unele cazuri au existat contracte care au fost reziliate înainte de finalizare, fie din cauza imposibilității beneficiarilor de a asigura cofinanțarea necesară, fie din motive administrative sau tehnice. O parte dintre contracte au înregistrat întârzieri majore în implementare, beneficiarii solicitând mai multe prelungiri ale termenelor, ceea ce a afectat calendarul general al Strategiei. În câteva situații, ritmul lent de execuție a fost generat de lipsa unei planificări adecvate din partea beneficiarilor sau de dificultăți în obținerea avizelor și autorizațiilor necesare.

Experiența acestei perioade a relevat și necesitatea unei implicări mai active a GAL-ului în etapele ulterioare selecției proiectelor, nu doar în perioada de animare și contractare. Sprijinul constant în implementare și mai multe atribuții în partea de implementare, în colaborare cu Autoritatea de Management, ar fi putut preveni anumite blocaje și ar fi facilitat rezolvarea mai rapidă a problemelor apărute.

În acest sens, Strategia 2023-2029 își propune un rol extins al GAL-ului, care să includă implicarea în monitorizarea și consilierea continuă a beneficiarilor pe parcursul implementării proiectelor, precum și acțiuni suplimentare de instruire, schimb de bune practici și sprijin tehnic. Această abordare va contribui la creșterea gradului de finalizare a proiectelor, reducerea riscului de reziliere și la valorificarea deplină a fondurilor disponibile în beneficiul comunităților din teritoriu.

În ciuda acestor dificultăți, implementarea SDL a demonstrat că GAL-ul are capacitatea de a mobiliza resurse, de a stimula inițiative locale și de a răspunde nevoilor comunității. Rezultatele obținute confirmă faptul că obiectivele majore ale Strategiei au fost atinse, însă lecțiile învățate și experiența acumulată indică un

potențial clar de îmbunătățire și o oportunitate reală pentru o abordare mai eficientă și mai adaptată contextului local în următoarea perioadă de programare.

2. Scopul raportului de evaluare

Prezentul raport are ca scop evaluarea gradului de realizare a obiectivelor Strategiei de Dezvoltare Locală (SDL) aferentă perioadei de programare 2014-2020 (implementare efectivă 2018 - 2025) a GAL „Vedea - Găvanu - Burdea ” la finalul perioadei de implementare, analizând eficacitatea, eficiența și relevanța intervențiilor, precum și valoarea adăugată generată la nivelul teritoriului. Raportul oferă răspunsuri detaliate la cele 6 întrebări de evaluare stabilite, formulate pe baza obiectivelor strategice și a temelor transversale, și formulează concluzii și recomandări orientate către viitoarea perioadă de programare.

Obiectivele generale ale evaluării finale sunt:

- Evaluarea progresului implementării strategiei sub aspectul obiectivelor acesteia cu referire la rezultate și după caz, a indicatorilor de performanță;
- Evaluarea eficacității și eficienței implementării strategiei și aprecierea modului în care au fost alocate resursele;
- Examinarea propunerilor de modificare substanțială a strategiei.
- Analiza impactului socio-economic și teritorial al intervențiilor;
- Formularea de recomandări pentru consolidarea dezvoltării teritoriale integrate în viitor.

Obiectivele specifice ale evaluării finale sunt:

- Aprecierea modului în care planul de acțiuni al SDL a contribuit la atingerea obiectivelor strategice, pe baza rezultatelor și efectelor măsurabile;
- Analiza eficienței utilizării resurselor în raport cu rezultatele obținute;
- Evaluarea impactului SDL asupra competitivității economice, a calității vieții, a protecției mediului și a inovării în teritoriu;
- Identificarea factorilor care au facilitat sau au îngreunat implementarea și formularea de recomandări realiste pentru viitor;
- Examinarea întrebărilor de evaluare
- Elaborarea concluziilor și recomandărilor în baza analizei efectuate;
- Evaluarea valorii adăugate generate la nivel local prin abordarea LEADER și prin cooperarea interinstituțională și inter-teritorială.

3. Informații generale privind SDL

3.1 Informații despre GAL și activitatea GAL-ului

Teritoriul acoperit de potențialul Grupului de Acțiune Locală “Vedea Găvanu Burdea” include 19 localități, din care 18 fac parte din județul Olt (orasul Drăgănești-Olt și comunele Coteana, Crâmpoia, Dăneasa, Ghimpețeni, Gostăvățu, Izvoarele, Mărunței, Mihăiești, Movileni, Nicolae Titulescu, Radomirești, Schitu, Seaca, Șerbănești, Stoicănești, Vâlcele și Văleni), iar o localitate - Dobrotești - face parte din județul Teleorman.

Gal Vedea - Gavanu - Burdea este situat la est de valea inferioara a râului Olt si cuprinde câmpii si dealuri joase. Geografic, teritoriul face parte preponderent din Câmpia Boianului - subunitate a Câmpiei Romane si este străbătut în centrul teritoriului de râul Vedea. Clima este temperat-continentala, influențata de vanturile reci din nord-est si de uscăciunea acestora, dar si de uniformitatea reliefului de câmpie, care determina ierni grele si veri uscate. In timpul verii exista perioade îndelungate fără precipitații (peste 15-20 de zile consecutive) ceea ce duce la instalarea secetei hidrologice si a celei pedo-climatice.

Din punct de vedere al accesibilității, localitățile componente Grupului de Acțiune Locală „Vedea Găvanu Burdea” sunt situate în apropierea Municipiului Alexandria (65 de km) și a centrelor urbane regionale Roșiorii de Vede (33 km), Slatina (45 km), Caracal (55 km) și Turnu Măgurele (75 km). Rețeaua rutieră locală este formată din mai multe drumuri județene (DJ 546, DJ 653, DJ 679, DJ701) și drumurile naționale DN6 (București - Alexandria - Roșiorii de Vede - Caracal - Craiova) și DN65A (Roșiorii de Vede - Dobrotești - Pitești). Rețeaua rutieră este completată de rețeaua feroviară compusă din calea ferată dublu electrificată 900.

Conform datelor de la Recensământul Populației și Locuințelor din anul 2011, utilizat la momentul scrierii SDL, numărul total al locuitorilor care faceau parte din aria teritorială a GAL “Vedea - Gavanu - Burdea” era de 62916 dispuși pe o suprafața de 1084,98 km². Astfel densitatea populatiei din teritoriul GAL VGB era de de 57,99 loc/ km².

Zona urbană cuprinde localitatea Drăgănești-Olt și reprezintă 17,29% din punct de vedere al populației și 7,3% în ceea ce privește întinderea teritorială. Ca și componentă, teritoriul este echilibrat din punct de vedere a distribuției pe sexe. De asemenea, populația este formată în cea mai mare parte din români, însă există și minorități (populație romă).

Din punct de vedere ecologic, există patru situri de importanță comunitară Natura 2000: (1) „Valea Oltului Inferior” (cod identificare: ROSPA0106) ce se întinde pe teritoriul administrativ al localităților Coteana, Dăneasa, Gostăvățu, Mărunței și Drăgănești-Olt (2) „Raul Olt între Mărunței și Turnu Măgurele” (cod de identificare: ROSCI0376) localizat pe raza localităților Coteana, Dăneasa, Drăgănești-Olt, Gostăvățu și Mărunței. (3) Pădurea Călugărească (cod de identificare: ROSCI0140) aflat pe raza localităților Dăneasa, Drăgănești-Olt, Radomirești și Stoicănești; precum și situl „Râul Vedea”, întins pe suprafața localităților Ghimpețeni, Movileni, Nicolae Titulescu, Șerbănești, Dobrotești și Văleni.

De asemenea, în cadrul teritoriului există numeroase obiective cuprinse în Patrimoniul Cultural, conform Listei Monumentelor istorice din România (LMI) disponibile pe pagina Ministerului Culturii (132 de monumente). Acestea sunt reprezentate de: Așezări arheologice, Situri arheologice, Numeroase lăcașuri de cult (unele din ele aflate într-o stare de degradare), Case tradiționale, Ansambluri, Monumente ale eroilor. O parte a unităților de cult ce aparțin patrimoniului cultural sunt însă în stare de degradare.

Fondul funciar la nivelul potențialului teritoriu GAL „Vedea Găvanu Burdea” este alcătuit preponderent din suprafața agricolă (87%), din care arabilă aproximativ 81,4%, dar și din suprafețe restrânse de pășuni (3,9%), păduri și alte vegetații forestiere (4,7%) sau alte suprafețe. Suprafața agricolă este utilizată de 25.343 de exploatații agricole iar suprafața agricolă utilizată ce revine în medie pentru o exploatare agricolă este de 3,61 hectare. Conform Recensământului General Agricol 2010 producția exploatațiilor agricole este împărțită în trei categorii: 21,8% dintre acestea se ocupă numai cu producția agricolă, 2,9% se ocupă numai cu producția zootehnică și 75,3% au o producție mixtă.

Cea mai dezvoltată ramură a economiei este agricultura, fondul funciar fiind preponderent alcătuit din teren arabil. Există la nivelul teritoriului însă și agenți economici din alte domenii (industrie, construcții, servicii, etc.).

Pe langa agricultura cu ramurile ei, la nivelul teritoriului exista mici intreprinzatori din diverse domenii: comert, prestari servicii, constructii, transport, producție confecții, producție din prelucrarea cerealelor, brutărie, croitorie, etc. Conform datelor furnizate de INS la nivelul GAL exista un numar de 2.077 de unități active în cadrul cărora sunt angajați 420 de persoane. Microîntreprinderile (societățile comerciale cu 0-9 angajați și o cifră de afaceri de maxim 2 milioane de euro) sunt cele mai răspândite ca număr în cadrul economiei locale (aproximativ 93%) și asigură 37,84% din numărul locurilor de muncă, precum și 43,27% din cifra de afaceri produsă locală.

De asemenea, un alt rol important în cadrul economiei locale au cele 7 întreprinderile mijlocii, în cadrul cărora sunt angajați 32,07% din forța de muncă și asigură 24% din cifra de afaceri agregată la nivel local. Aceste întreprinderi mijlocii provin din sectoare economice diverse: industria prelucrătoare, comerțul cu ridicata și amănuntul (2), agricultură (1) și activități de servicii administrative si activități de servicii suport (1).

Din punct de vedere al structurii parteneriatului, Asociatia Grupul de Actiune Locala Vedea - Gavanu - Burdea are in componenta 125 de membri, dintre care 19 parteneri publici - 15,20%, 97 reprezintă sectorul privat fiind din categoria societăților comerciale, întreprinderilor individuale și persoanelor fizice autorizate - 77,60%iar alți 9 sunt asociații non-profit reprezentând așadar societatea civilă - 7,20%.

Prin implementarea SDL s-a urmărit satisfacerea atât cât s-a putut cu bugetul disponibil a următoarelor nevoi de la nivelul teritoriului:

- ✓ Nevoia de a spori cunostintele in randul actorilor implicati in sectoarele prioritare ale agriculturii din teritoriul GAL Vedea- Gavanu - Burdea;
- ✓ Nevoia de modernizare a exploatatiilor agricole, dotare cu utilaje si echipamente moderne;
- ✓ Nevoia de sprijinire a exploatatiilor de mici dimensiuni;
- ✓ Nevoia de intinerire a generatiilor de fermieri;
- ✓ Nevoia de imbunatatire a managementului si crestere a competitivitatii sectorului agricol
- ✓ Nevoia de asociere a actorilor din domeniul agricol
- ✓ Nevoia de dezvoltare a activitatilor economice din teritoriul GAL si de creare de noi activitati, de creare de noi locuri de munca;

- ✓ Nevoia de dezvoltare a infrastructurilor de la nivelul GAL, de creștere a nivelului de trai și a gradului de atractivitate a teritoriului;
- ✓ Nevoia de promovare a incluziunii sociale și combaterea sărăciei, inclusiv integrarea minorităților locale de pe teritoriul GAL Vedea - Găvanu - Burdea

Activitatea de implementare a SDL s-a bazat pe următoarele funcții administrative desfășurate de GAL Vedea - Găvanu - Burdea

- consolidarea capacității actorilor locali relevanți de a dezvolta și implementa operațiunile, inclusiv promovarea capacității lor de management al proiectelor;
- animarea teritoriului;
- pregătirea și publicarea apelurilor de selecție, în conformitate cu SDL
- conceperea unei proceduri de selecție nediscriminatorii și transparente și a unor criterii obiective în ceea ce privește selectarea operațiunilor, care să evite conflictele de interese, care garantează că cel puțin 51% din voturile privind deciziile de selecție sunt exprimate de parteneri care nu au statutul de autorități publice și permite selecția conform Regulamentului (UE) 1305/2013 cu modificările și completările ulterioare;
- primirea și evaluarea cererilor de finanțare (cu excepția situațiilor în care GAL a fost beneficiar);
- primirea și verificarea conformității cererilor de plată depuse (cu excepția situațiilor în care GAL a fost beneficiar);
- selectarea operațiunilor, stabilirea cuantumului contribuției și prezentarea propunerilor către AFIR;
- monitorizarea implementării Strategiei de Dezvoltare Locală și a operațiunilor sprijinite și efectuarea de activități specifice de evaluare ale strategiei respective;
- monitorizarea proiectelor contractate;
- întocmirea raportărilor, cererilor de plată, dosarelor de achiziții aferente costurilor de funcționare și animare;
- îndeplinirea atribuțiilor specifice domeniilor: financiar, contabilitate, juridic, resurse umane etc.;

Activitatea de implementare a SDL a presupus în special asigurarea mecanismelor de gestionare, monitorizare, evaluare și control a strategiei. Pentru acestea, au fost

implicați angajații Grupului de Acțiune Locală, precum și colaboratori externi care au îndeplinit următoarele funcții administrative:

- responsabil administrativ (manager) pentru coordonarea activității GAL atât sub aspect organizatoric cât și al respectării procedurilor de lucru;
- responsabil financiar și responsabil cu evaluarea conformității cererilor de plată
- responsabil cu animarea teritoriului pentru promovarea acțiunilor GAL și responsabil cu activitățile de monitorizare;
- responsabil cu verificarea și selecția proiectelor ce se vor implementa și responsabil cu activitățile de evaluare și control;

GAL VGB este responsabil de reușita implementării Strategiei de Dezvoltare Locală pentru teritoriul acoperit. Astfel, resursele umane au ajutat la realizarea unui management profesionist. Aceștia, pe lângă sarcina principală de implementare a strategiei, au participat la gestionarea eficientă a GAL, prin îndeplinirea următoarelor sarcini principale:

- pregătirea și publicarea apelurilor de selecție, în conformitate cu SDL;
- animarea teritoriului;
- analiza, evaluarea și selecția proiectelor;
- monitorizarea și evaluarea implementării strategiei;
- verificarea conformității cererilor de plată pentru proiectele selectate (cu excepția situațiilor în care GAL a fost beneficiar);
- monitorizarea proiectelor contractate;
- întocmirea cererilor de plată, dosarelor de achiziții aferente costurilor de funcționare și animare;
- aspecte specifice domeniilor: financiar, contabilitate, juridic, resurse umane
- întocmirea de rapoarte de activitate

Activitățile de animare au fost importante pentru stimularea procesului de dezvoltare locală și au fost proporționale cu nevoile identificate de GAL la nivelul teritoriului. GAL a utilizat diferite mijloace pentru a informa comunitatea locală cu privire la posibilitățile de granturi existente pentru finanțarea proiectelor (întâlniri și evenimente publice, mass media locală, pliante și publicații proprii, pagini de internet) inclusiv prin intermediul membrilor GAL. De asemenea, au fost realizate activități de informare a beneficiarilor privind implementarea corectă a proiectelor și respectarea legislației actualizate, precum și metode de evitare a neregulilor.

Verificarea de către GAL a cererilor de plată a permis prevenirea și identificarea posibilelor nereguli sau erori.

Monitorizarea SDL

Monitorizarea SDL a presupus existența unui dispozitiv riguros și transparent de vizualizare a modului în care a avut loc gestionarea implementării strategiei de dezvoltare, care a permis colectarea sistematică și structurarea datelor cu privire la activitățile desfășurate.

Dispozitivul de monitorizare implementat de GAL VGB a presupus: evaluarea de rutină a activităților în desfășurare, colectarea sistematică de date pentru indicatori specifici, corectarea devierilor în implementarea activităților, informarea periodică și raportarea datelor culese cu scopul luării unor decizii care au dus la îmbunătățirea performanțelor SDL.

Monitorizarea a urmărit implementarea SDL și îndeplinirea obiectivelor acesteia. Prin intermediul monitorizării s-au examinat toate aspectele care puteau afecta implementarea SDL.

Evaluarea SDL

Evaluarea s-a efectuat în mod continuu pentru îmbunătățirea calității elaborării și implementării Strategiei de Dezvoltare Locală, precum și în vederea aprecierii eficacității, eficienței și impactului acesteia.

Controlul SDL

Controlul SDL a presupus stabilirea unui sistem de verificare a respectării planificării legate de implementarea strategiei.

Dispozitivul de monitorizare, evaluare și control implementat de GAL a presupus:

- Luarea operativă a deciziilor asupra implementării proiectului (sau depistarea problemelor);
- Efectuarea zilnică a gestionării proiectului;
- Executarea operativă și corectă a procedurilor de gestionare a resurselor;
- Facilitarea coordonării între activitățile componentelor;
- Monitorizarea și raportarea la timp despre realizările și rezultatele proiectului;
- Informația despre conținutul proiectului și realizările acestuia au fost oferite factorilor de decizie la cel mai înalt nivel.

Mecanismul de monitorizare pentru proiectele selectate de GAL

Monitorizarea proiectelor a avut ca scop urmărirea stadiului implementării proiectelor prin care a fost transpusă în practică strategia de dezvoltare locală. Sursele de informare pentru acest tip de monitorizare au fost: cererile de finanțare ale proiectelor, mai exact informațiile financiare și valoarea estimată a indicatorilor de rezultat, dosarele de plată intermediare și finale pentru cheltuielile deja efectuate, și nivelul atins de indicatorii de rezultat, rapoartele de progres, fișele de verificare pe teren întocmite în urma vizitelor de verificare.

3.2 Scurtă descriere a SDL, a măsurilor și bugetului, inclusiv modificările de SDL și evoluția alocării financiare ca urmare a realocărilor financiare, bonusărilor etc

Obiectivele principale ale SDL, conform tabelului cu obiective, priorități, domenii de intervenție, măsuri, indicatori, au fost:

- **Favorizarea competitivității agriculturii;**
- **Obținerea unei dezvoltări teritoriale echilibrate a economiilor și comunităților rurale, inclusiv crearea și menținerea de locuri de muncă**

Pe lângă acestea, au fost menționate și obiectivele transversale. Acestea sunt mediu și climă, respectiv inovare.

Atingerea obiectivelor s-a realizat direct prin intermediul a 3 priorități:

- P1. Încurajarea transferului de cunoștințe și a inovării în agricultură, în silvicultură și în zonele rurale;
- P2. Creșterea viabilității exploatațiilor și a competitivității tuturor tipurilor de agricultură în toate regiunile și promovarea tehnologiilor agricole inovatoare și a gestionării durabile a pădurilor;
- P6. Promovarea incluziunii sociale, a reducerii sărăciei și a dezvoltării economice în zonele rurale.

Domenii de intervenție

1C) Încurajarea învățării pe tot parcursul vieții și a formării profesionale în sectoarele agricol și forestier

2A) Îmbunătățirea performanței economice a tuturor exploatațiilor agricole și facilitarea restructurării și modernizării exploatațiilor, în special în vederea creșterii

participării pe piață și a orientării spre piață, precum și a diversificării activităților agricole;

2B) Facilitarea intrării în sectorul agricol a unor fermieri calificați corespunzător și, în special, a reînnoirii generațiilor.

6A Facilitarea diversificării, a înființării și a dezvoltării de întreprinderi mici, precum și crearea de locuri de muncă;

6B) Incurajarea dezvoltării locale în zonele rurale

Măsuri:

M1/1C Formarea profesională a actorilor implicați în sectorul agricol din teritoriul GAL Vedea - Găvanu - Burdea

M2/2A Dezvoltarea exploatațiilor agricole

M3/2A Sprijinirea fermelor mici

M4/2B Întinerirea generațiilor de fermieri

M5/2A Sprijinirea formelor asociative legal constituite - măsură eliminată prin modificare SDL

M6/6A Dezvoltarea sectorului non-agricol

M7/6B Dezvoltarea satelor

M8/6B Infrastructura socială pentru comunitățile marginalizate/ cu risc de sărăcie/ excluziune socială din teritoriul GAL Vedea - Găvanu - Burdea

M9/6A Sprijin pentru crearea de noi activități economice în sectorul non-agricol

Tabelul 2 Indicatori de monitorizare specifici domeniilor de intervenție	
Domenii de intervenție	Indicatori de monitorizare
1C	Nr. total al participanților instruiți: minim 20
2A	Nr. de exploatații agricole/beneficiari sprijiniți: minim 6;
2B	Nr. De exploatații sprijinite/beneficiari sprijiniți: minim 7;
6A	Nr. De locuri de muncă create: minim 15
6B	Populația netă care beneficiază de infrastructuri/servicii îmbunătățite: minim 40.230 persoane

Raport de evaluare final Grupul de Acțiune Locală Vedea – Găvanu - Burdea

dezvoltare rurală
Tabelul 1: Obiective, priorități și domenii de intervenție

Obiectivul de dezvoltare rurală	Priorități de dezvoltare rurală	Domenii de intervenție	Măsuri	Indicatori de rezultat
1 Favorizarea competitivității agriculturii Obiective transversale Mediu, Climă,	P1: Încurajarea transferului de cunoștințe și a inovării în agricultură, în silvicultură și în zonele rurale, cu accent pe următoarele aspecte	1C) Încurajarea învățării pe tot parcursul vieții și a formării profesionale în sectoarele agricole și forestier	M1/1C Formarea profesională a actorilor implicați în sectorul agricol din teritoriul GAL Vedea - Găvanu - Burdea Ob transversale: mediu, inovare	Nr. de proiecte sprijinite: minim 1; Nr de participanți instruiți: minim 20; Nr. de proiecte care includ teme de mediu/care promovează inovarea: minim 1 Cheltuiala publică totală 22.000,37 euro

Inovare	P2: Creșterea viabilității exploatațiilor și a competitivității tuturor tipurilor de agricultură în toate regiunile și promovarea tehnologiilor agricole inovatoare și a gestionării durabile a pădurilor, cu accent pe următoarele aspecte	2A) Îmbunătățirea performanței economice a tuturor exploatațiilor agricole și facilitarea restructurării și modernizării exploatațiilor, în special în vederea creșterii participării pe piață și a orientării spre piață, precum și a diversificării activităților agricole;	M2/2A Dezvoltarea exploatațiilor agricole Ob transversale: mediu, inovare	Nr. de exploatații sprijinite/beneficiari sprijinți: minim 5; Nr. de locuri de muncă create: minim 2; Cheltuiala publică totală 366.968,67 euro
			M3/2A Sprijinirea fermelor mici Ob transversale: mediu, inovare	Nr. De exploatații sprijinite/beneficiari sprijinți: minim 1; Cheltuiala publică totală 10.000 euro
			M5/2A Sprijinirea formelor asociative legal constituite	Numarul de exploatații agricole/beneficiari sprijinți, membri ai formelor asociative legal constituite: minim 5 Numarul formelor asociative legal constituite sprijinite: minim 1 Numar de locuri de munca create: minim 1 Cheltuiala publică totală 22.600,35 euro
		2B) Facilitarea intrării în sectorul agricol a unor fermieri calificați corespunzător și, în special, a reinnoirii generațiilor.	M4/2B Întinerirea generațiilor de fermieri Ob transversale: mediu, inovare	Nr. De exploatații sprijinite/beneficiari sprijinți: minim 6; Nr. de proiecte care includ teme de mediu/inovare: minim 3; Cheltuiala publică totală 240.000 euro

Obiectivul de dezvoltare rurală 20Obținerea unei	P6: Promovarea incluziunii sociale, a reducerii sărăciei și a dezvoltării economice	6A Facilitarea diversificării, a înființării și a dezvoltării de întreprinderi mici, precum și crearea de locuri de muncă;	M6/6A Dezvoltarea sectorului non-agricol Ob transversale: mediu, inovare	Nr. De proiecte sprijinite: minim 4; Nr. De locuri de munca create: minim 14; Cheltuiala publică totală 782.191,70 euro
---	---	--	---	---

dezvoltări teritoriale echilibrate a economiilor și comunităților rurale, inclusiv crearea și menținerea de locuri de munca Obiective transversale Mediu, Climă, Inovare	În zonele rurale, cu accent pe următoarele aspecte	6B) Încurajarea dezvoltării locale în zonele rurale	M9/6A Sprijin pentru crearea de noi activități economice în sectorul non-agricol	Nr. De proiecte sprijinite: 1; Nr. De locuri de munca create: minim 1; Cheltuiala publică totală 135.000,00 EURO
			M7/6B Dezvoltarea satelor Ob transversale: mediu, inovare	Nr. de proiecte sprijinite - minim 14; Populația netă care beneficiază de infrastructuri/servicii îmbunătățite: minim 40.000 persoane; Nr. de proiecte care includ teme de mediu/inovare: minim 4; Cheltuiala publică totală 1.357.130,09 euro din fonduri FEADR 164.473,07 euro din fonduri EURI
			M8/6B Infrastructura socială pentru comunitățile marginalizate/ cu risc de sărăcie/ excluziune socială din teritoriul GAL Vedea - Găvanu - Burdea	Nr de proiecte sprijinite: minim 1 Populația netă care beneficiază de infrastructuri/servicii îmbunătățite: minim 230 persoane Nr. de locuri de munca create: minim 1; Cheltuiala publică totală 100.000 euro

Evoluția SDL pe parcursul implementării SDL, la fiecare modificare de strategie

(buget inclusiv EURI)

Versione Strategie	Strategi e Inițială	SDL versiune 2	SDL versiune 3	SDL versiune 4	SDL versiune 5	SDL versiune 6	SDL versiune 7	SDL versiune 8	SDL versiune 9	SDL versiune 10
Principale le modificări		-completeare descriere fișe măsurii cu condiții legislative	-completeare descriere fișe măsurii -completeare și/sau modificare acțiunii eligibile -introducerea criteriilor de selecție	-introducerea intervenției noi - M9/6A (FORFETAR NONAGRICOL) -realocări între măsuri	-eliminarea priorității Promovarea lanțului alimentar, inclusiv procesarea și comercializarea produselor agricole, a bunăstării animalelor și a gestionării riscurilor în agricultură, -reformularea de indicatorilor de rezultat Nr. de exploatații agricole sprijinite/beneficiar i sprijiniți, membri ai asociațiilor legale constituite în loc de Numărul de exploatații agricole care primesc sprijin pentru participarea la grupuri/organizații de producători; -realocări între măsuri -modificări în descrierea măsurilor	Modificare plan financiar Bonusare de 128.759,03 euro, din care 103.007,23 euro alocați pentru măsuri (M7/68) și 25.751,80 euro alocați pentru funcționare	Modificare plan financiar Bonusare de 145.947 euro după primul raport de evaluare, din care 117.000 euro alocați pentru măsuri (M7 și M9) și 28.947 euro alocați pentru funcționare	Realocare financiară ca urmare a distribuției fondurilor aferente perioadei de tranziție Suplimentare fonduri cu 728.338,98 euro (563.865,91 euro FEADR și 164.473,07 EURI) Din aceste sume, 145.510,21 euro FEADR - catre funcționare 418.355,70 euro FEADR și 164.473,07 euro EURI catre măsuri	modificări privind valoarea maximă a unui proiect	-realocări bugetare -eliminarea măsurii M5/2A (se păstrează punctajul minim de selecție al GAL)
Obiective										

Raport de evaluare final Grupul de Acțiune Locală Vedeia – Găvanu - Burdea

SDL	O.1 favorizarea competitivității agriculturii										O.2 obținerea unei dezvoltări teritoriale echilibrate a economiilor și comunităților rurale, inclusiv crearea și menținerea de locuri de muncă.									
	Obiective transversale																			
Măsuri SDL M1/1C	30.887,37	30.887,37	22.000,37	22.000,37	22.000,37	22.000,37	22.000,37	22.000,37	22.000,37	22.000,37	22.000,37	22.000,37	22.000,37	22.000,37	22.000,37					
M2/2A	281.968,67	331.968,67	331.968,67	331.968,67	331.968,67	331.968,67	331.968,67	331.968,67	331.968,67	331.968,67	331.968,67	331.968,67	331.968,67	366.968,67	366.968,67					
M3/2A	30.000	10.000	10.000	10.000	10.000	10.000	10.000	10.000	10.000	10.000	10.000	10.000	10.000	10.000	10.000					
M4/2B	270.000	240.000	240.000	240.000	240.000	240.000	240.000	240.000	240.000	240.000	240.000	240.000	240.000	240.000	240.000					
M5/3A	77.600,35	22.600,35	22.600,35	22.600,35	22.600,35	22.600,35	22.600,35	22.600,35	22.600,35	22.600,35	22.600,35	22.600,35	22.600,35	0	0					
M6/6A	707.071,86	680.836	680.836	680.836	680.836	680.836	680.836	680.836	680.836	680.836	680.836	680.836	782.191,70	782.191,70	782.191,70					
M7/6B	900.000	946.235,86	955.122,86	1.058.130,09	1.058.130,09	1.058.130,09	1.058.130,09	1.058.130,09	1.058.130,09	1.058.130,09	1.058.130,09	1.058.130,09	1.521.603,16	1.544.203,51	1.544.203,51					
M8/6B	100.000	100.000	100.000	100.000	100.000	100.000	100.000	100.000	100.000	100.000	100.000	100.000	100.000	100.000	100.000					
M9/6A	0	35.000	35.000	35.000	35.000	35.000	35.000	35.000	35.000	35.000	35.000	35.000	135.000	135.000	135.000					
TOTAL	2.397.528.25	2.397.528.25	2.397.528.25	2.500.535,48	2.500.535,48	2.500.535,48	2.500.535,48	2.500.535,48	2.500.535,48	2.500.535,48	2.500.535,48	2.500.535,48	3.200.364,25	3.200.364,25	3.200.364,25					
Indicatori	Nr. total al participantilor instruiti: - 20		20	20	20	20	20	20	20	20	20	20	20	20	20					
	Numărul de exploatații agricole/beneficiari instruiți - 13		13	13	13	13	13	13	13	13	13	13	13	13	13					
	Locuri de muncă create - 15		15	15	15	15	15	15	15	15	15	15	15	15	15					
	Populație netă care beneficiază de servicii/infrastructuri îmbunătățite - 40.230		40230	40230	40230	40230	40230	40230	40230	40230	40230	40230	40230	40230	40230					
Numarul de exploatații agricole care primesc sprijin pentru participarea la grupuri/organizatii de producatori: 5;		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0					

Analiza modificărilor și alocărilor bugetare - SDL GAL Vedea Găvanu Burdea

Pe parcursul perioadei de implementare, Strategia de Dezvoltare Locală a GAL Vedea Găvanu Burdea a cunoscut zece versiuni succesive, fiecare aducând modificări menite să clarifice documentele, să îmbunătățească criteriile de selecție, să introducă noi măsuri sau să redistribuie resursele financiare în funcție de nevoile constatate în teritoriu.

Printre modificările relevante se numără:

- Completarea și corectarea fișelor de măsură și a condițiilor legislative (versiunile 2 și 3);
- Introducerea unei noi intervenții - M9/6A (FORFETAR NONAGRICOL) și realocări între măsuri (versiunea 4);
- Eliminarea priorității privind organizarea lanțului alimentar și reformularea unor indicatori de rezultat (versiunea 5);
- Suplimentări bugetare semnificative în versiunile 6, 7 și 8, datorate bonificărilor și fondurilor de tranziție;
- Eliminarea Măsurii M5/2A (asociativitate) în versiunea 10 și realocarea fondurilor aferente către alte măsuri.

Suplimentările financiare au fost:

- Versiunea 6 - bonificare de 128.759,03 euro, din care 103.007,23 euro pentru M7/6B și 25.751,80 euro pentru M9/6A; (bonificarea de la scrierea SDL)
- Versiunea 7 - bonificare de 145.947 euro după primul raport de evaluare, din care 117.000 euro pentru M7/6B și 28.947 euro pentru M9/6A;
- Versiunea 8 - suplimentare de 728.338,98 euro (563.865,91 euro FEADR + 164.473,07 euro EURI), direcționată atât spre măsuri, cât și spre funcționare.

Distribuția fondurilor arată clar o prioritizare a investițiilor publice și a diversificării economice:

- M7/6B - infrastructură publică concentrează cele mai mari sume (peste 1,54 milioane euro în ultima versiune), confirmând importanța proiectelor de utilitate publică pentru comunități;
- M6/6A - activități non-agricole beneficiază de alocări importante (peste 780.000 euro), sprijinind dezvoltarea economică și crearea de locuri de muncă;
- M2/2A și M4/2B rămân măsuri esențiale pentru sprijinirea fermierilor și modernizarea exploatațiilor agricole.

Indicatorii din tabel sunt cei propuși în fiecare modificare a SDL, fiind adaptați pe parcurs pentru a reflecta schimbările de priorități și realocările de fonduri.

Într-una dintre modificări, indicatorul „număr de exploatații agricole care primesc sprijin pentru participarea la grupuri/organizații de producători” a fost eliminat, iar resursele direcționate spre creșterea numărului de exploatații agricole sprijinite.

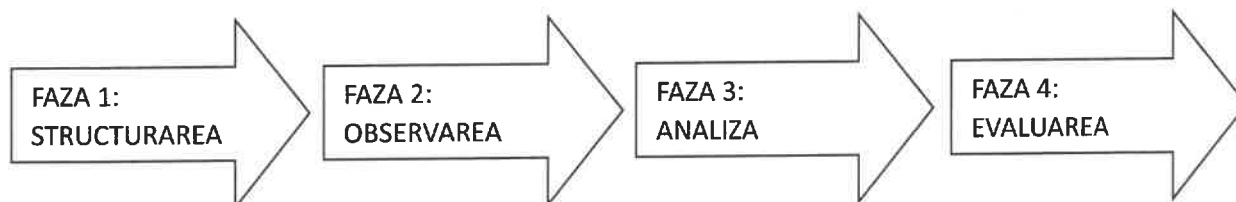
Deși asociativitatea este un instrument dovedit ca benefic în regiunile agricole și funcționează eficient în alte state membre UE, în România implementarea sa este îngreunată de neîncrederea fermierilor, lipsa experienței în cooperare și teama de pierderea controlului asupra producției. Acest context a făcut ca măsura să nu fie atractivă pentru beneficiari, iar fondurile au fost realocate către domenii cu absorbție mai mare.

În concluzie, evoluția celor zece versiuni ale SDL demonstrează o capacitate ridicată de adaptare a strategiei la realitățile din teren, o orientare clară către proiecte cu impact vizibil asupra comunităților și o flexibilitate în redistribuirea fondurilor pentru maximizarea utilizării resurselor disponibile.

4. Cadrul de evaluare și metodologia

4.1. Metodologia de evaluare

Abordarea metodologică a ținut cont de cele patru procese cheie în cadrul demersului de evaluare: Structurare, Observare, Analiză și Evaluare.

Faza de structurare are scopul de a stabili înțelegerea clară a sarcinilor de evaluare și de a pregăti setul de informații și date, precum și instrumentele analitice necesare pentru a răspunde la întrebările de evaluare.

Faza de observare are rolul de a identifica informațiile disponibile și relevante pentru procesul de evaluare a SDL. Pe parcursul acestei etape, echipa de evaluatori identifică sursele de informații, instrumentele și metodele de colectare a datelor, precum și metodele de verificare a valabilității și utilității datelor calitative și cantitative colectate.

Faza de analiză presupune utilizarea unor metode și tehnici de procesare, compunere și sintetizare a informațiilor disponibile, dar și utilizarea unor instrumente și tehnici de triangulare a constatărilor, care să sporească gradul de credibilitate al concluziilor referitoare la efectele și impactul observate de evaluatori.

În *faza de apreciere/evaluare*, echipa de experți evaluatori dezvoltă răspunsuri la toate întrebările de evaluare și formulează concluzii și recomandări în corespondență cu analizele efectuate în etapele anterioare.

Instrumentele de evaluare au fost concepute și aplicate stratificat în dependentă de utilitatea și prin asigurarea triangulării datelor colectate, fiecare întrebare de evaluare urmând a fi cercetată prin prisma câtorva instrumente selectate pornind de la relevanța lor. În același timp, instrumentele de evaluare au fost ajustate ținând cont de caracterul formativ al Evaluării, care ar trebui să genereze o perspectivă de ameliorare a implementării ulterioare.

Metodologia abordată pentru elaborarea prezentului raport de evaluare se bazează pe următoarele instrumente principale:

Studiul/analiza documentelor; analiza datelor administrative - Reprezinta un proces de colectare și analiză a informațiilor relevante pentru evaluare, din surse scrise - ex. rapoarte de progres ale beneficiarilor de proiecte, date de monitorizare ale operațiunilor finanțate, documente rezultate ca urmare a implementării operațiunilor, analize socio-economice relevante pentru obiectivele strategiei, date statistice colectate de către diverse instituții cu relevanță pentru evaluarea implementării strategiei, documentelor publice (acte normative, strategii sectoriale, politici publice) etc; Informațiile colectate prin studiul documentelor oferă o bază importantă de înțelegere a contextului de implementare a intervențiilor, a progresului implementării strategiei, a factorilor care influențează pozitiv sau negativ implementarea și rezultatele obținute, a dinamicii mediului socio-economic cu relevanță pentru obiectivele strategiei.

Sursele in cadrul acestei metode au fost reprezentate de:

- Strategia de dezvoltare locala a GAL Vedea - Găvanu - Burdea ;
- Rapoarte de monitorizare realizate de GAL si transmise catre AM PNDR;
- Arhiva GAL privind proiectele depuse de catre beneficiar;
- Apelurile de selectie;
- Ghidurile solicitantului cu anexele acestuia;
- Rapoartele de evaluare si de selectie ale proiectelor;
- Contractele de evaluare ale beneficiarilor;
- Situatii privind platile transmise de catre Beneficiari;
- Fisele de monitorizare ale beneficiarilor;
- Modificările de SDL

Datele colectate au fost disponibile la sediul GAL Vedea - Găvanu - Burdea sau au fost transmise de catre beneficiari (in format fizic sau prin e-mail).

Aceasta metoda de evaluare a fost utilizata pentru a raspunde atat la intrebarile de evaluare aferente domeniilor de interventie, cat si la intrebarile de evaluare aferente unor teme de evaluare.

Observația - a fost utilizata pentru investigarea fenomenelor în cadrul lor natural de desfășurare (la fața locului), pentru a colecta informații detaliate privind implementarea și rezultatele intervențiilor din SDL. Metoda furnizează informații bogate asupra rezultatului observabil al intervenției, dar și privind influența

contextului, luând totodată în considerare punctele de vedere ale principalilor actori și beneficiari. În cazul de față, observația aduce informații importante privind plus-valoarea abordării LEADER, rezultatele strategiei și factorii care influențează implementarea acesteia.

Observația reprezintă o metodă de evaluare utilizată de către GAL Vedea - Găvanu - Burdea pe toată perioada de implementare a SDL, având în vedere că în procesul de desfășurare a activității lor, aproape zilnic intra în contact cu persoane/factori externi/beneficiari pe care îi poate observa, urmări, asculta din punct de vedere a percepției lor față de programul LEADER, a constrângerilor pe care le au în procesul de elaborare/implementare a proiectelor, a reticentelor de a depune proiecte, a nemulțumirilor privind desfășurarea activității GAL sau din punct de vedere a necesităților satisfăcute de activitatea GAL. Metoda observației a fost pusă în practică de către toți angajații GAL Vedea - Găvanu - Burdea .

Discuții cu actorii locali din teritoriu/beneficiari - Acest instrument a fost utilizat pentru a colecta informații direct de la principalii actori implicați în implementarea Strategiei, incluzând beneficiari de proiecte, reprezentanți ai autorităților locale, organizații non-guvernamentale și membri ai comunității. Discuțiile, desfășurate atât individual, cât și în grupuri mici, au avut rolul de a identifica percepțiile, experiențele și provocările întâmpinate în implementarea proiectelor finanțate prin SDL. Aceste interacțiuni au permis obținerea unor informații calitative esențiale pentru înțelegerea impactului real al intervențiilor, a gradului de satisfacție al beneficiarilor și a oportunităților de îmbunătățire a procesului. Prin acest instrument au fost identificate atât bune practici, cât și dificultăți recurente, precum și sugestii concrete pentru viitoarea perioadă de programare.

DIFICULTATI SI LIMITARI ALE METODOLOGIEI UTILIZATE

Metodologia utilizata	Dificultati sau limitari metodologice identificate
Studiul/Analiza documentelor; Analiza datelor administrative	În etapa finală de implementare, documentele disponibile au oferit o imagine completă asupra rezultatelor, însă unele informații au fost prezentate mai degrabă formal și mai puțin orientate spre problemele reale întâmpinate de beneficiari. Volumul mare de date a necesitat timp semnificativ pentru sortare și selecție. Anumite documente au fost întocmite cu alt scop decât evaluarea, ceea ce a impus

	adaptarea și prelucrarea lor suplimentară pentru a corespunde formatului evaluării.
Observatia	Deși a permis surprinderea unor aspecte relevante în teren, această metodă a presupus timp îndelungat pentru colectarea informațiilor și o pregătire adecvată a persoanelor implicate, atât din punct de vedere logistic, cât și al sensibilității interacțiunii cu beneficiarii. Unele observații au fost influențate de disponibilitatea redusă a actorilor locali în anumite perioade.
Discuții cu actorii locali / beneficiari	Unele discuții au fost influențate de reticența inițială a unor beneficiari de a oferi informații detaliate, fie din lipsă de timp, fie din neîncredere. În plus, disponibilitatea actorilor locali a variat, necesitând adaptarea calendarului de colectare. Totuși, acolo unde implicarea a fost activă, informațiile obținute au avut valoare calitativă ridicată.

4.2 Cadrul de evaluare

Evaluarea finală a SDL GAL Vedea - Găvanu - Burdea a fost realizată pe baza unui set de 6 întrebări de evaluare, formulate astfel încât să acopere principalele obiective strategice și temele transversale asumate. Pentru fiecare întrebare au fost definite criterii de evaluare care să permită analiza atât a progresului înregistrat, cât și a modului în care intervențiile au răspuns nevoilor identificate în teritoriu.

Analiza a utilizat indicatori de realizare și de rezultat, acolo unde aceștia au fost disponibili și relevanți. În cazurile în care nu au putut fi identificați indicatori cantitativi direcți, evaluarea s-a bazat pe date calitative, obținute din monitorizarea implementării, din analiza documentelor strategice, din rapoartele de progres și din experiența acumulată pe parcursul derulării strategiei.

Acest proces a permis nu doar măsurarea gradului de atingere a țăintelor propuse, ci și înțelegerea contextului în care s-a desfășurat implementarea, identificarea factorilor care au contribuit la succes sau au generat întârzieri și formularea de recomandări

Tabele cadru de evaluare

OBIECTIV: FAVORIZAREA COMPETITIVITĂȚII AGRICULTURII			
TEMA DE EVALUARE: Eficacitatea sprijinului acordat pentru creșterea competitivității agriculturii			
Criterii de evaluare	Întrebări de evaluare	Indicatori	Metodologia de colectare date
Gradul de îndeplinire a obiectivelor asumate pentru competitivitatea sectorului agricol	In ce masura au contribuit interventile din cadrul SDL GAL Vedea - Găvanu - Burdea la îmbunătățirea performanței economice a tuturor exploatațiilor agricole, la facilitarea restructurării și modernizării exploatațiilor, precum și la diversificarea activităților agricole?	Cheltuieli publice totale pentru măsurile destinate agriculturii	Analiza documentară a fișelor de măsură, rapoartelor de selecție și monitorizare
		Număr de exploatații agricole/beneficiari sprijiniți	Analiza datelor financiare și de indicatori
		Număr total de participanți instruiți	Analiză rapoarte de selecție

OBIECTIV: OBTINEREA UNEI DEZVOLTĂRI TERITORIALE ECHILIBRATE A ECONOMIILOR ȘI COMUNITĂȚILOR RURALE, INCLUSIV CREAREA ȘI MENTINEREA DE LOCURI DE MUNCĂ			
TEMA DE EVALUARE: Eficacitatea SDL în stimularea dezvoltării economice locale și a ocupării forței de muncă ;			
Criterii de evaluare	Întrebări de evaluare	Indicatori	Metodologia de colectare date
Creșterea numărului de locuri de muncă	În ce măsură proiectele finanțate au contribuit la diversificarea activităților	Nr. locuri de muncă create	Analiza bazelor de date cu proiecte
		Nr. de întreprinderi sprijinite	

economice și la crearea de locuri de muncă în teritoriu?		Populație netă care beneficiază de servicii/infrastructuri îmbunătățite	Analiză rapoarte de selecție
Gradul de sprijinire a sectorului nonagricol			
Distribuția geografică echilibrată a proiectelor finanțate	În ce măsură sprijinul acordat a contribuit la reducerea disparităților economice și sociale între localități din teritoriul GAL?	Nr. localități cu proiecte finanțate	Analiză rapoarte de selecție
			Analiza bazelor de date cu proiecte
			Analiză rapoarte de selecție

OBIECTIVE TRANSVERSALE - MEDIU ȘI CLIMĂ, INOVARE

TEMA DE EVALUARE: Integrarea obiectivelor transversale privind mediul, schimbările climatice și inovarea în proiectele finanțate prin SDL

Criterii de evaluare	Întrebări de evaluare	Indicatori	Metodologia de colectare date
Măsura în care proiectele selectate includ și aplică elemente legate de protecția mediului, adaptarea/atenuarea schimbărilor climatice și introducerea de soluții inovatoare	În ce măsură criteriile de selecție privind protecția mediului au influențat tipul proiectelor contractate?	Tipuri de măsuri și acțiuni integrate în proiecte pentru protecția mediului, combaterea schimbărilor climatice și inovare (indicator calitativ, pe baza analizei documentare și a observației directe)	Analiza documentară a fișelor de măsură și a grilelor de selecție utilizate în apelurile de proiecte; Analiză rapoarte de selecție Discuții cu beneficiarii proiectelor

			Observație directă în teren
--	--	--	-----------------------------

VALOAREA ADĂUGATĂ GENERATĂ DE IMPLEMENTAREA ABORDĂRII LEADER			
TEMA DE EVALUARE: Valoarea adăugată generată de implementarea abordării LEADER în teritoriul GAL Vedea - Găvanu - Burdea			
Criterii de evaluare	Întrebări de evaluare	Indicatori	Metodologia de colectare date
Creșterea coeziunii și colaborării locale	În ce măsură proiectele implementate au consolidat relațiile și colaborarea între actorii locali?	Tipuri/Număr de parteneriate neoficiale create în perioada SDL	Analiză calitativă pe baza rapoartelor interne, observație directă
Impactul al implementării SDL în dezvoltarea teritoriului	În ce măsură implementarea proiectului/proiectelor din cadrul SDL a generat valoare adăugată în principalele domenii de dezvoltare ale teritoriului GAL?	Domenii/sectoare/indicatori unde s-a înregistrat valoare adăugată	Analiza bazei de date GAL Centralizarea datelor din rapoartele finale ale beneficiarilor Discuții cu actorii locali din teritoriu Observație directă

5. Analiza de ansamblu a eficacității SDL

5.1. Eficacitatea financiară a măsurilor la nivel de SDL

Măsuri SDL	Buget alocat inițial	Buget alocat la momentul evaluării	Plăți efectuate	Plăți efectuate raportat la bugetul initial alocat	Plăți efectuate raportat la bugetul prezent	Eficacitate financiară (raportat la val. Inițială)	Eficacitate financiară (raportat la prezent)
M1/1C Formarea profesională a actorilor implicați în sectorul agricol din teritoriul GAL Vedea - Găvanu - Burdea	30.887,37	22.000,37	21.436,00	69,40%	97,43%	ridică	ridică
M2/2A Dezvoltarea exploatareilor agricole	281.968,67	366.968,67	358.305,22	127,07%	97,64%	ridică	ridică
M3/2A Sprijinirea fermelor mici	30.000,00	10.000,00	10.000,00	33,33%	100,00%	scăzută	ridică
M4/2B Intinerirea generațiilor de fermieri	270.000,00	240.000,00	240.000,00	88,89%	100,00%	ridică	ridică
M5/2A Sprijinirea formelor asociative legal constituite - măsură eliminată prin modificare SDL	77.600,35	0,00	0,00	0,00%	N/A	scăzută	N/A
M6/6A Dezvoltarea sectorului non-agricol	707.071,86	782.191,70	629.660,00	89,05%	80,50%	ridică	ridică
M7/6B Dezvoltarea satelor	900.000,00	1.544.203,51	1.354.810,00	150,53%	87,74%	ridică	ridică
M8/6B Infrastructura socială pentru	100.000,00	100.000,00	99.500,00	99,50%	99,50%	ridică	ridică

comunitățile marginalizate/ cu risc de sărăcie/ excluziune socială din teritoriul GAL Vedea - Gavanu - Burdea									
M9/6A Sprijin pentru crearea de noi activitati economice in sectorul non-agricol	0,00	135.000,00	120.000,00	0	88,89%	scazută	ridicată		
TOTAL	2.397.528,25	3.200.364,25	2.833.711,22	118,19%	88,54%	ridicată	ridicată		

Analizând eficacitatea financiară în raport cu bugetul actual al GAL VGB, pe baza criteriilor stabilite, eficacitatea financiară este ridicată pentru toate măsurile, cu valori ale plăților efectuate semnificativ peste pragul inferior de 50% din alocarea financiară totală, ceea ce demonstrează o bună utilizare a resurselor și o implementare coerentă a strategiei. Analiza eficacității financiare a bugetului total din cadrul SDL arată o performanță ridicată în utilizarea fondurilor, cu o medie de aproape 90% plăți efectuate raportat la bugetul actual și depășirea alocării inițiale cu 18,19% pe ansamblu.

Singurele excepții apar în cazul evaluării raportate la alocarea inițială pentru măsurile M3, M5 și M9, unde eficacitatea a fost clasificată drept „redușă”. Totuși, acest aspect nu a fost rezultatul unei lipse de interes sau de capacitate de implementare, ci al unei ajustări strategice deliberate: pe parcursul perioadei de implementare, în urma monitorizării execuției bugetare, s-a constatat că nu se va putea cheltui întreaga sumă alocată inițial. Astfel, prin modificările ulterioare ale SDL, fondurile pe măsura M3 au fost realocate către măsuri cu cerere ridicată, iar măsura M5 a fost eliminată, prevenindu-se riscul de a rămâne cu sume neutilizate. Măsura M9 nu a existat la momentul scrierii SDL, ea fiind adăugată ulterior prim modificare de SDL.

Această reacție rapidă și fundamentată demonstrează eficiența mecanismelor de planificare și adaptare, capacitatea GAL de a anticipa problemele și de a lua măsuri proactive pentru maximizarea gradului de utilizare a fondurilor disponibile.

Totodată, având în vedere faptul că pentru proiectele unde nu s-au efectuat toate plățile stadiul de implementare este unul avansat, se așteaptă să se ajungă până la finalul anului 2025 spre 100% gradul de absorbție.

M1/1C - Formarea profesională

- Buget redus de la 30.887 → 22.000 euro.
- Execuție: 97,43% raportat la prezent → eficiență ridicată.
- Observație: a existat interes pentru cursuri, însă diminuarea bugetului arată o alocare mai redusă decât inițial. Totuși, în ciuda diminuării, indicatorul cursanți a fost atins, chiar depășit (20 propus - 42 realizat)

M2/2A - Dezvoltarea exploatațiilor agricole

- Buget crescut semnificativ (281.968 → 366.968 euro).
- Execuție: 97,64% raportat la prezent.
- Concluzie: măsură cu cerere foarte ridicată, cu absorbție aproape completă

M3/2A - Sprijinirea fermelor mici

- Buget redus puternic (30.000 → 10.000 euro).
- Execuție scăzută (33,33% inițial → 100% prezent).
- Concluzie: interes redus pentru acest tip de intervenție, datorită valorii mici/pr

M4/2B - Întinerirea generațiilor de fermieri

- Buget diminuat (270.000 → 240.000 euro).
- Execuție 100% → eficiență maximă.
- Observație: foarte solicitată, în linie cu prioritățile pentru tineri.

M5/2A - Sprijinirea formelor asociative

- Eliminată complet (77.600 euro inițial → 0).
- Execuție: 0%.
- Observație: lipsă interes/posibile constrângeri de implementare.

M6/6A - Dezvoltarea sectorului non-agricol

- Buget crescut (707.000 → 782.191 euro).
- Execuție: 80,50% (raportat la prezent).
- Concluzie: absorbție bună; interes ridicat pentru dezvoltare economică.

M7/6B - Dezvoltarea satelor

- Cea mai mare alocare, crescută puternic (900.000 → 1.544.203 euro).
- Execuție: 87,74%.
- Observație: interes ridicat pentru infrastructură publică

M8/6B - Infrastructura socială pentru comunități marginalizate

- Buget constant (100.000 euro).
- Execuție: 99,5% → eficiență foarte ridicată.
- Concluzie: fondurile au fost integral absorbite, răspunzând unei nevoi clare.

M9/6A - Crearea de noi activități non-agricole

- Buget introdus ulterior (135.000 euro).
- Execuție: 88,89% → eficiență ridicată, chiar dacă măsura e nouă.
- Concluzie: interes clar pentru diversificare economică

5.2 Eficacitatea SDL, la nivel de domenii de intervenție

Domeniu de intervenție	Buget alocat inițial	Buget alocat la momentul evaluării	Plăți efectuate	Plăți efectuate raportat la bugetul initial alocat	Plăți efectuate raportat la bugetul prezent	Eficacitate financiară (raportat la val. Inițială)	Eficacitate financiară (raportat la prezent)
Domeniul intervenție 1C M1/1C	30.887,37	22.000,37	21.436,00	69,40%	97,43%	ridică	ridică
Domeniul intervenție 2A M2/2A, M3/2A, M5/2A	389.569,02	376.968,67	368.305,22	94,54%	97,70%	ridică	ridică
Domeniul intervenție 2B M4/2B	270.000,00	240.000,00	240.000,00	88,89%	100,00%	ridică	ridică
Domeniul intervenție 6A M6/6A, M9/6A	707.071,86	917.191,70	749.660,00	106,02%	81,73%	ridică	ridică
Domeniul intervenție 6B M7/6B, M8/6B	1.000.000,00	1.644.203,51	1.454.310,00	145,43%	88,45%	ridică	ridică

Per ansamblu, analiza eficacității financiare evidențiază un grad ridicat de absorbție a fondurilor, cu o execuție medie de peste 88% la nivelul întregului SDL. Domeniile asociate măsurilor agricole au înregistrat cele mai bune rezultate, confirmând interesul constant al fermierilor, în special al tinerilor, pentru sprijin și modernizare.

Domeniile cu alocări financiare mari, precum dezvoltarea satelor și infrastructura socială (6B) sau diversificarea economiei rurale (6A), au avut o execuție bună de asemenea - peste 80%, dar cu un grad de absorbție actual ușor mai scăzut, pe fondul valorilor ridicate ale realocărilor bugetare și proiectelor mai complexe. Chiar și în cazul formării profesionale (1C), unde bugetul a fost modest, execuția a rămas ridicată.

Un aspect important este faptul că, deși SDL a suferit modificări substanțiale - eliminarea unei măsuri, diminuări sau creșteri de alocări și chiar introducerea unei noi măsuri - eficacitatea financiară s-a menținut ridicată pe toate domeniile, atât raportat la bugetul inițial, cât și la cel final. Aceasta demonstrează că ajustările au fost bine fundamentate și au contribuit la o utilizare optimă a resurselor.

Totodată, având în vedere faptul că pentru proiectele unde nu s-au efectuat toate plățile stadiul de implementare este unul avansat, se așteaptă să se ajungă până la finalul anului 2025 spre 100% gradul de absorbție.

5. Răspuns la întrebările de evaluare

Întrebarea de evaluare nr. 1: În ce masura au contribuit interventiile din cadrul SDL GAL Vedeia - Găvanu - Burdea la îmbunătățirea performanței economice a tuturor exploatațiilor agricole, la facilitarea restructurării și modernizării exploatațiilor, precum și la diversificarea activităților agricole?

Obiectiv: FAVORIZAREA COMPETITIVITĂȚII AGRICULTURII

Tema de evaluare: Eficacitatea sprijinului acordat pentru creșterea competitivității agriculturii

Criterii de evaluare: Gradul de îndeplinire a obiectivelor asumate pentru competitivitatea sectorului agricol

Metode aplicate:
 Analiza documentară a fișelor de măsură, rapoartelor de selecție și monitorizare
 Analiza datelor financiare și de indicatori
 Analiză rapoarte de selecție

Indicatori:

Indicator	Valoare SDL final	Valoare contractata	Valoare platita
Cheltuieli publice totale pentru măsurile destinate agriculturii (M1, M2, M3, M4, M5)	638.969,04	638.656,69 (99,95%)	629.741,22 (98,56%)
Număr de exploatații agricole/beneficiari sprijiniți	13	13	
Număr total de participanți instruiți	20	42	

Răspuns la întrebare:
 Analiza datelor colectate și a documentelor de implementare arată că intervențiile din cadrul SDL GAL Vedeia - Găvanu - Burdea au avut o contribuție semnificativă și directă la îmbunătățirea performanței economice a exploatațiilor

agricole din teritoriu. Pentru măsurile destinate agriculturii (M1/1C, M2/2A, M3/2A, M4/2B) s-au alocat 638.969,04 euro, din care au fost contractați 638.656,69 euro (99,95%) și plătiți 629.741,22 euro (98,56%).

Numărul de exploatații agricole sprijinite a fost de 13, fiind astfel îndeplinit indicatorul propus în cadrul Strategiei de Dezvoltare Locală. În plus, au fost instruiți în domeniul managementului agricol în cadrul Măsurii M1/1C, 42 de participanți (față de 20 planificați), tineri fermieri, ceea ce confirmă interesul pentru modernizarea sectorului și reînnoirea generațională. În cadrul instruirilor, s-a abordat și tema asociativității, însă aplicarea practică a fost limitată, astfel că măsura asociativității (M5/2A - Sprijinirea formelor asociative legal constituite) a fost eliminată în versiunile ulterioare ale SDL.

Sprijinul financiar a permis beneficiarilor să realizeze investiții consistente în modernizarea utilajelor și echipamentelor agricole, achiziția de tractoare, semănători, pluguri, utilaje multifuncționale, dar și în diversificarea activităților prin dezvoltarea unor exploatații mixte și susținerea tinerilor fermieri. Aceste investiții au condus la creșterea productivității, adaptarea la cerințele pieței și îmbunătățirea competitivității sectorului agricol local, contribuind la modernizarea și restructurarea exploatațiilor.

Efectele implementării s-au resimțit și pe termen mediu, prin creșterea rezilienței economice a exploatațiilor sprijinite, acestea fiind mai bine pregătite să facă față schimbărilor de piață și provocărilor externe (variații climatice, fluctuații de preț).

Totodată, menționăm și participarea liderilor locali din teritoriul GAL Vedea - Găvanu - Burdea la un proiect de cooperare transnațională cu Spania - schimb de experiență pentru încurajarea dezvoltării de lanțuri scurte de aprovizionare și accesarea de noi piețe pentru produsele locale.

Concluzii:

Gradul de îndeplinire a obiectivelor asumate pentru creșterea competitivității agriculturii este foarte ridicat, atât din perspectiva valorii plătite raportate la bugetul actual (peste 98%), cât și din perspectiva atingerii țintelor propuse pentru numărul de exploatații sprijinite și depășirii țintei pentru tineri fermieri instruiți. Indicatorii de rezultat au fost atinși integral, iar depășirea unora dintre ei confirmă o bună capacitate de mobilizare a beneficiarilor și o direcționare eficientă a resurselor.

Implicarea tinerilor fermieri și a femeilor în proiectele finanțate reprezintă un

aspect pozitiv, cu potențial de consolidare în strategiile viitoare. Totodată, rezultatele obținute confirmă faptul că sprijinul acordat a produs un impact structural pozitiv asupra economiei rurale locale, cu efecte de durată în modernizarea și diversificarea exploatațiilor.

Eliminarea măsurii M5/2A (asociativitate) a limitat potențialul de cooperare între fermieri, ceea ce rămâne un aspect slab în dezvoltarea sectorului.

Procesul de selecție a proiectelor a permis sprijinirea unor inițiative cu impact real în teren, favorizând atât modernizarea exploatațiilor agricole existente, cât și diversificarea activităților acestora. În plus, prin investițiile realizate, beneficiarii au reușit să își îmbunătățească poziția competitivă pe piață, să răspundă mai bine cerințelor consumatorilor și să crească valoarea adăugată a producției agricole.

Rezultatele obținute indică nu doar o bună absorbție a fondurilor, ci și un impact structural pozitiv asupra economiei rurale locale, consolidând sectorul agricol ca motor al dezvoltării teritoriale.

Recomandări:

Valorificarea experienței acumulate - GAL VGB ar trebui să documenteze și să disemineze bunele practici și modelele de succes identificate în cadrul proiectelor finanțate, pentru a fi preluate de alți potențiali beneficiari în viitoarele programe.

Continuarea sprijinului pentru modernizare - dat fiind succesul investițiilor în echipamente și utilaje, este recomandată susținerea în continuare a proiectelor orientate spre tehnologii moderne, reducerea costurilor de producție și creșterea eficienței.

Relansarea sprijinului pentru asociativitate - viitoarele programe ar trebui să reintroducă mecanisme dedicate cooperării între fermieri, pentru consolidarea capacității de negociere pe piață și pentru integrarea în lanțuri valorice.

Încurajarea implicării tinerilor fermieri - Proiectele viitoare ar trebui să acorde o atenție sporită sprijinirii tinerilor agricultori, atât prin măsuri dedicate, cât și prin punctaje favorizante la selecție, pentru a asigura reînnoirea generațională în sectorul agricol.

Crearea de legături pe lanțul valoric - Se recomandă promovarea unor proiecte care să integreze producția primară cu procesarea și comercializarea, pentru a crește valoarea adăugată locală și a păstra mai mult din profit în teritoriu.

Monitorizare post-implementare - Chiar dacă strategia s-a încheiat, ar fi utilă urmărirea pe termen mediu a evoluției exploatațiilor sprijinite, pentru a evalua sustenabilitatea rezultatelor și pentru a identifica eventuale nevoi suplimentare.

Întrebarea de evaluare nr. 2: În ce măsură proiectele finanțate au contribuit la diversificarea activităților economice și la crearea de locuri de muncă în teritoriu?

Obiectiv: OBȚINEREA UNEI DEZVOLTĂRI TERITORIALE ECHILIBRATE A ECONOMIILOR ȘI COMUNITĂȚILOR RURALE, INCLUSIV CREAREA ȘI MENȚINEREA DE LOCURI DE MUNCĂ

Tema de evaluare: Eficacitatea SDL în stimularea dezvoltării economice locale și a ocupării forței de muncă

Criterii de evaluare: Creșterea numărului de locuri de muncă; Gradul de sprijinire a sectorului nonagricol

Metode aplicate:

Analiza bazelor de date cu proiecte

Analiză rapoarte de selecție

Indicatori:

Indicator	Valoare SDL final	Valoare realizată
Nr. locuri de muncă create	15	19
Nr. de întreprinderi sprijinite	N/A	22
Populație netă care beneficiază de servicii/infrastructuri îmbunătățite	40.230	62.916

Răspuns la întrebare: Implementarea SDL GAL Vedea - Găvanu - Burdea a avut un impact semnificativ asupra diversificării economice și stimulării ocupării forței de muncă, reflectat atât în numărul locurilor de muncă create (19 față de 15 propuse), cât și în sprijinirea directă a 22 de întreprinderi din sectoarele non-

agricol și agricol Proiectele finanțate au vizat dezvoltarea de noi afaceri, modernizarea activităților existente și îmbunătățirea infrastructurii publice locale, generând efecte directe și indirecte asupra comunităților din teritoriu.

O contribuție importantă a venit din partea sectorului privat, cu 22 de proiecte contractate (9 non-agricole, 13 agricole), derulate de beneficiari din categorii diverse: atât tineri sub 30 de ani, cât și persoane cu experiență peste această vârstă, implicând atât femei, cât și bărbați. La nivel public, UAT-urile au implementat numeroase proiecte, ceea ce demonstrează o acoperire teritorială completă și o implicare activă a autorităților locale în dezvoltarea comunităților.

Proiectele selectate au vizat atât dezvoltarea de întreprinderi non-agricole (servicii, ateliere, construcții, comerț), cât și investiții în infrastructura publică la nivel local (iluminat public, spații de joacă, baze sportive, dotarea serviciilor publice locale). Prin aceste intervenții, s-a sprijinit crearea de noi oportunități de angajare și s-a consolidat diversificarea economiei rurale.

Prin investițiile realizate, populația netă beneficiară de servicii și infrastructură îmbunătățită este estimată la 62.916 persoane, față de 40.230 planificate inițial. Acest rezultat arată o adresabilitate extinsă și o contribuție substanțială la creșterea calității vieții locuitorilor din teritoriu.

Concluzii: Obiectivele propuse privind stimularea ocupării forței de muncă și diversificarea economiei locale au fost atinse și chiar depășite, iar structura proiectelor finanțate a contribuit la echilibrarea dezvoltării între mediul public și cel privat. Creșterea locurilor de muncă a avut efecte multiplicatoare asupra consumului local, coeziunii sociale și atractivității mediului rural.

Sprijinul pentru 22 de întreprinderi demonstrează o mobilizare crescută a mediului privat și interes pentru dezvoltarea activităților non-agricole în teritoriu. Impactul proiectelor nu se rezumă doar la numărul de locuri de muncă, ci și la îmbunătățirea infrastructurii publice și a calității vieții populației locale.

Deși s-au creat locuri de muncă, majoritatea sunt în întreprinderi mici, ceea ce indică un potențial de sustenabilitate, dar și vulnerabilitate în fața schimbărilor economice.

Implicarea autorităților locale în proiecte de infrastructură a asigurat adresabilitate largă și vizibilitate ridicată a intervențiilor SDL.

Totuși, nevoia de oportunități de angajare rămâne ridicată, iar economia rurală continuă să fie vulnerabilă în fața schimbărilor economice și climatice. Cererea pentru finanțare a depășit resursele disponibile, ceea ce indică o nevoie clară de suplimentare a sprijinului în viitoarele perioade de programare.

Recomandări: Pentru a crește impactul în viitor, este recomandată susținerea proiectelor care creează locuri de muncă stabile și oferă posibilități de formare profesională localnicilor. Este importantă și încurajarea inițiativelor din sectoare non-agricole, capabile să diversifice economia rurală și să reducă dependența de un singur domeniu de activitate.

Se recomandă, de asemenea:

- monitorizarea locurilor de muncă create - urmărirea pe termen mediu a locurilor de muncă pentru a evalua gradul de menținere și sustenabilitatea acestora.
- Încurajarea inițiativelor integrate - dezvoltarea unor proiecte care să combine investițiile private cu cele publice (de exemplu, servicii pentru comunitate corelate cu întreprinderi locale), pentru a genera efecte multiplicatoare.
- Sprijinirea antreprenoriatului tinerilor și femeilor - alocarea de fonduri dedicate pentru stimularea implicării acestora în sectorul non-agricol, cu punctaje suplimentare la selecție.
- Crearea de rețele locale de afaceri - facilitarea cooperării între întreprinderile sprijinite și conectarea acestora la piețe mai mari, pentru a crește șansele de sustenabilitate economică.
- explorarea unor surse suplimentare de finanțare și consolidarea parteneriatelor cu autorități publice și actori privați, pentru a răspunde cererii mari de sprijin în teritoriu.
- Valorificarea rezultatelor obținute și promovarea bunelor practici către potențiali beneficiari

Întrebarea de evaluare nr. 3: În ce măsură sprijinul acordat a contribuit la reducerea disparităților economice și sociale între localități din teritoriul GAL?

Obiectiv: OBȚINEREA UNEI DEZVOLTĂRI TERITORIALE ECHILIBRATE A ECONOMIILOR ȘI COMUNITĂȚILOR RURALE, INCLUSIV CREAREA ȘI MENȚINEREA DE LOCURI DE MUNCĂ

Tema de evaluare: Eficacitatea SDL în stimularea dezvoltării economice locale și a ocupării forței de muncă

Criterii de evaluare: Creșterea numărului de locuri de muncă; Gradul de sprijinire a sectorului nonagricol

Metode aplicate:

Analiza bazelor de date cu proiecte

Analiză rapoarte de selecție

Indicatori:

Indicator	Valoare SDL	Valoare realizată
Nr. localități cu proiecte finanțate	19	19

Răspuns la întrebare: Analiza proiectelor implementate în cadrul SDL GAL Vedea - Găvanu - Burdea confirmă că sprijinul acordat a fost distribuit echilibrat în întreg teritoriul GAL, acoperind toate cele 19 localități membre în GAL.

Fiecare primărie a depus cel puțin un proiect, ceea ce demonstrează un nivel ridicat de implicare a autorităților publice locale și o înțelegere comună a oportunităților oferite de strategie. Această participare completă a dus la o acoperire uniformă a investițiilor, cu efecte directe asupra reducerii disparităților teritoriale.

Proiectele publice au avut o acoperire completă, fiecare comună primind cel puțin o investiție în infrastructura socială, educațională sau de agrement. Spre

exemplu:

- Comuna Gostavățu - reabilitare iluminat public și amenajare loc de joacă;
- Comuna Schitu - realizare teren de minifotbal și loc de joacă pentru copii;
- Comuna Stoicănești - achiziție utilaje multifuncționale pentru situații de urgență și amenajare loc de joacă
- Comuna Coteana - teren multifuncțional și piață agroalimentară.

Unele localități au beneficiat de câte 2-3 proiecte publice, precum Comuna Văleni, unde au fost implementate atât un proiect de construire piață agroalimentară, cât și amenajări de spații de joacă și modernizarea iluminatului public. Aceste investiții au redus decalajele între sate și au îmbunătățit accesul populației la infrastructură modernă.

În domeniul privat, sprijinul a fost diversificat între agricol și non-agricol:

Agricol: instalarea tinerilor fermieri (ex. Manica Alexandru Alin II - comuna Dobrotești), achiziții de utilaje pentru modernizarea fermelor (Bălan D. Elena PFA - Coteana, Grigore Lucian Daniel II - Schitu).

Non-agricol: dezvoltarea de pensiuni (Roxana Georgiana II - comuna Văleni), înființarea unei linii de confecții (SC Diana Interag SRL - Gostavățu), dotarea cabinetelor stomatologice (SC RAMI STOM SRL - Schitu, SC Poro-Dental SRL - Coteana), construcția unei spălătorii auto self-service (Hekatos Servcon SRL - Dobrotești).

Această distribuție echilibrată a resurselor a asigurat atât modernizarea exploatațiilor agricole, cât și stimularea antreprenoriatului non-agricol, ceea ce a redus diferențele de dezvoltare între comune și a creat oportunități locale de angajare și diversificare economică.

Concluzii: Evaluarea implementării SDL GAL Vedea - Găvanu - Burdea arată că principiul distribuirii echilibrate a investițiilor în teritoriu a fost respectat, toate cele 21 de localități fiind implicate în proiecte finanțate, iar în multe cazuri atât mediul privat, cât și cel public au beneficiat de sprijin. Această acoperire extinsă a contribuit la reducerea diferențelor dintre localități în ceea ce privește infrastructura publică, serviciile disponibile și oportunitățile economice.

Proiectele finanțate au avut un impact multiplu: modernizarea infrastructurii publice (drumuri, utilități, infrastructură socială), creșterea accesului la servicii sociale și culturale, precum și dezvoltarea de afaceri non-agricole generatoare de

locuri de muncă și venituri. Cu toate acestea, intensitatea investițiilor nu a fost uniformă – anumite localități au beneficiat de un număr mai mare de proiecte datorită unei capacități administrative mai ridicate și unei implicări mai active în atragerea de fonduri.

Recomandări:

- Menținerea acoperirii teritoriale complete - toate localitățile trebuie să fie sprijinite și în viitoarea strategie, pentru a evita formarea de noi disparități.
- Creșterea capacității administrative a localităților mai puțin active - Organizarea de sesiuni de instruire dedicate funcționarilor locali și potențialilor beneficiari privați, pentru îmbunătățirea competențelor de pregătire a proiectelor.
- Campanii de informare adaptate specificului local - Promovarea oportunităților de finanțare și explicarea avantajelor participării, inclusiv prin prezentarea unor exemple de succes din comunități similare.
- Stimularea parteneriatelor public-privat - Încurajarea depunerii de proiecte complementare între autoritățile locale și antreprenori, astfel încât investițiile să genereze efecte economice și sociale integrate.
- Promovarea antreprenoriatului non-agricol - pentru a diversifica sursele de venit și a reduce dependența exclusivă de agricultură, mai ales în comunele cu resurse limitate.
- Menținerea echilibrului teritorial - Continuarea alocării fondurilor în mod echilibrat, dar cu flexibilitate pentru a susține mai intens zonele cu deficit de infrastructură sau oportunități economice reduse.
- Sprijin post-implementare - Monitorizarea modului în care proiectele implementate continuă să aducă beneficii comunităților și sprijinirea beneficiarilor pentru a valorifica pe deplin investițiile realizate.

Întrebarea de evaluare nr. 4: În ce măsură implementarea Strategiei SDL GAL Vede - Găvanu - Burdea a contribuit la integrarea obiectivelor transversale privind mediul, schimbările climatice și inovarea în proiectele finanțate?
Obiectiv: OBIECTIVE TRANSVERSALE - MEDIU ȘI CLIMĂ, INOVARE
Tema de evaluare: Integrarea obiectivelor transversale privind mediul, schimbările climatice și inovarea în proiectele finanțate prin SDL
Criterii de evaluare: Măsura în care proiectele selectate includ și aplică elemente legate de protecția mediului, adaptarea/atenuarea schimbărilor climatice și introducerea de soluții inovatoare
Metode aplicate: Analiza documentară a fișelor de măsură și a grilelor de selecție utilizate în apelurile de proiecte; Analiza bazelor de date cu proiectele selectate (identificarea celor care au bifat criteriile de mediu); Analiză rapoarte de selecție Discuții cu beneficiarii proiectelor Observație directă în teren
Indicatori: Tipuri de măsuri și acțiuni integrate în proiecte pentru protecția mediului, combaterea schimbărilor climatice și inovare (indicator calitativ, pe baza analizei documentare și a observației directe)
Răspuns la întrebare: Mediu și climă Integrarea obiectivelor transversale privind protecția mediului și combaterea schimbărilor climatice în cadrul SDL a fost realizată prin introducerea unor criterii de selecție cu punctaj suplimentar, fără a le transforma în obligații minime pentru toți beneficiarii, dincolo de respectarea legislației în vigoare. Aceste criterii au vizat aspecte precum utilizarea energiei regenerabile, creșterea eficienței

energetice, reducerea emisiilor de CO₂, îmbunătățirea managementului deșeurilor, protejarea patrimoniului natural și adoptarea unor soluții „verzi” adaptate nevoilor comunităților rurale.

În cadrul apelurilor de selecție, grilele au inclus rubrici dedicate mediului, iar ghidurile au oferit exemple orientative de acțiuni eligibile - de la instalarea de panouri fotovoltaice pentru autoconsum și modernizarea sistemelor de iluminat cu LED, până la izolarea termică a clădirilor sau achiziția de echipamente cu consum redus de energie. Încurajarea adoptării acestor măsuri s-a realizat prin evidențierea lor ca avantaj competitiv în procesul de punctaj.

În practică, gradul de implementare a măsurilor de mediu nu a fost foarte ridicat, însă a fost implementat de câțiva beneficiari:

- Comuna Gostavatu (M7/6B) - modernizarea iluminatului public prin achiziționarea de lămpi LED, cu impact direct în reducerea consumului energetic;
- Manica Alexandru (M4/2B) - achiziția unui sistem de irigare prin picurare pentru 1,30 ha și trei pubele pentru colectarea selectivă a deșeurilor agricole;
- Hekatos Servcons SRL (M6/6A) - generatoare de aer cald policombustibil ce folosesc uleiuri arse, evitând poluarea prin contract cu firmă autorizată pentru colectarea și transformarea acestora în energie termică.

Lipsa mai multor proiecte care să abordeze tema mediului este explicabilă prin faptul că, la momentul elaborării SDL, aceste obiective transversale erau încă relativ noi în cultura proiectelor locale, urmând să fie consolidate în perioada 2023-2029, când este prevăzută și o măsură dedicată inovării și soluțiilor verzi

Inovare

În ceea ce privește inovarea, aceasta a fost introdusă tot sub forma unui criteriu de selecție cu punctaj suplimentar, vizând încurajarea proiectelor care aduceau elemente noi la nivel local, fie sub forma unui produs, a unui proces, a unei metode de marketing sau a unui model de colaborare. Nu a fost impusă ca obligație generală, ceea ce a lăsat spațiu pentru o aplicare selectivă, adaptată interesului și capacității fiecărui beneficiar.

În practică, gradul de implementare a măsurilor de mediu nu a fost foarte ridicat, însă a fost implementat de câțiva beneficiari:

- Ancuța & Andrei SRL - activitate non-agricolă de servicii fotografice, cu

investiții în dotări, ateliere și promovarea serviciilor online, reprezentând o diversificare inovativă a economiei locale;

- Primele pensiuni construite în teritoriu - contribuind la dezvoltarea turismului rural și la crearea de servicii inexistente anterior;
- Hekatos Servcons SRL - utilizarea de echipamente moderne, cu valorificarea uleiurilor arse pentru producția de energie termică, un exemplu de economie circulară.

Majoritatea beneficiarilor au preferat soluții deja cunoscute și testate, evitând inovațiile percepute ca având risc ridicat sau costuri suplimentare. Lipsa unor exemple locale de succes și definirea relativ generală a conceptului de inovare au contribuit la acest rezultat.

Inovarea va putea fi pusă în practică în perioada 2023-2029, mai ales prin introducerea unei măsuri dedicate inovării în întregime, prin definirea clară a tipurilor de inovații eligibile.

Concluzii: Integrarea formală a obiectivelor de mediu, climă și inovare a reprezentat un pas pozitiv, însă aplicarea lor practică a fost foarte limitată, cu efecte concrete reduse la nivelul teritoriului GAL.

Exemplele punctuale (iluminat public LED, irigare eficientă, echipamente prietenoase cu mediul) sunt valoroase, dar insuficiente pentru un impact structural. Inovarea a fost prezentă prin câteva inițiative (noi activități non-agricole, pensiuni, servicii foto, tehnologii moderne), dar aplicarea generală a rămas scăzută, fiind evitată din cauza riscurilor și a lipsei unor exemple locale de succes.

Situația confirmă necesitatea unei măsuri dedicate pentru mediu și inovare în perioada 2023-2029 și a unor acțiuni concrete de conștientizare și sprijin tehnic pentru beneficiari.

Recomandări:

- În viitoarele strategii, să fie luată în considerare introducerea unor apeluri tematice dedicate mediului sau a unor praguri minime de punctaj pentru criteriile verzi.
- Creșterea gradului de conștientizare a potențialilor beneficiari cu privire la oportunitățile și beneficiile proiectelor cu componentă de mediu, inclusiv prin exemple de bună practică din perioada SDL 2014-2020.
- Consolidarea colaborării cu autoritățile de mediu și alte organizații

specializate pentru a sprijini beneficiarii în identificarea și implementarea măsurilor sustenabile.

- Continuarea integrării criteriilor de mediu în selecție, cu accent pe rezultate măsurabile și verificabile.
- Creșterea ponderii criteriilor privind mediul, clima și inovarea în procesul de punctaj, astfel încât acestea să devină un factor mai puternic de diferențiere între proiecte.
- Introducerea unei măsuri dedicate proiectelor inovative și soluțiilor verzi în perioada 2023-2029.
- Elaborarea unor liste model de investiții eligibile pentru mediu și inovare, adaptate specificului local.
- Organizarea de sesiuni de instruire și ateliere practice pentru beneficiari, axate pe identificarea de soluții inovative și ecologice.
- Promovarea exemplelor de bună practică deja implementate, pentru a crește gradul de încredere și interes în rândul potențialilor solicitanți.
- Crearea unor parteneriate între GAL și instituții de cercetare sau consultanță specializată, pentru a aduce expertiză suplimentară în dezvoltarea proiectelor.

Întrebarea de evaluare nr. 5: În ce măsură implementarea proiectului/proiectelor din cadrul SDL a generat valoare adăugată în principalele domenii de dezvoltare ale teritoriului GAL?
VALOAREA ADĂUGATĂ GENERATĂ DE IMPLEMENTAREA ABORDĂRII LEADER
Tema de evaluare Valoarea adăugată generată de implementarea abordării LEADER în teritoriul GAL Vedea - Găvanu - Burdea
Criterii de evaluare: Impactul al implementării SDL în dezvoltarea teritoriului
Metode aplicate: Analiza bazei de date GAL Centralizarea datelor din rapoartele finale ale beneficiarilor Discuții cu actorii locali din teritoriu Observație directă
Indicatori: Domenii/sectoare/indicatori unde s-a înregistrat valoare adăugată
Răspuns la întrebare: Implementarea SDL GAL Vedea - Găvanu - Burdea a generat o valoare adăugată semnificativă în teritoriu, vizibilă în mai multe domenii-cheie: Economic - s-au creat și menținut locuri de muncă, s-a diversificat structura economică locală prin sprijinirea de noi activități non-agricole și modernizarea celor existente, iar veniturile beneficiarilor au înregistrat creșteri constante. De asemenea, bugetele locale au fost alimentate cu venituri suplimentare din taxe și impozite provenite de la noile activități economice. Social - investițiile au contribuit la îmbunătățirea serviciilor destinate populației, reducerea disparităților între localități și creșterea atractivității zonei. Instituțional - capacitatea GAL și a autorităților locale de a implementa proiecte a crescut considerabil, iar mecanismele de cooperare între actorii publici, privați și ONG-uri s-au consolidat.

Guvernanță locală - au apărut rețele locale funcționale, parteneriate strategice și un grad mai mare de implicare a comunității în procesul decizional.

Valoarea adăugată a fost amplificată prin participarea GAL Vedea - Găvanu - Burdea la proiectul de cooperare transnațională cu Spania, care a vizat schimbul de experiență pentru dezvoltarea lanțurilor scurte de aprovizionare și accesarea de noi piețe pentru produsele locale. Această inițiativă a contribuit la transferul de bune practici, deschiderea către piețe externe și consolidarea capacității producătorilor locali de a-și diversifica canalele de comercializare. În plus, experiența acumulată oferă premise pentru integrarea unor soluții inovative și adaptarea mai rapidă la tendințele europene în domeniul agriculturii și economiei rurale.

Chiar dacă majoritatea obiectivelor au fost atinse, dimensiunea economică a teritoriului încă are nevoie de noi investiții pentru a răspunde nevoilor reale și pentru a reduce decalajele față de alte regiuni.

Concluzii: SDL a avut un impact clar și măsurabil în toate dimensiunile dezvoltării locale, cu rezultate vizibile pe termen scurt și mediu.

Creșterea economică locală s-a manifestat atât prin sprijinirea directă a antreprenorilor, cât și prin efectele indirecte generate (creșterea consumului local, atragerea de noi investiții).

Consolidarea rețelelor și parteneriatelor a facilitat schimbul de bune practici și transferul de cunoștințe, ceea ce poate accelera dezvoltarea viitoare.

Totuși, raportat la potențialul zonei, nevoile sunt încă mari, mai ales în ceea ce privește extinderea serviciilor către toate localitățile și crearea unor lanțuri valorice locale integrate

Recomandări:

- Capitalizarea rețelelor și parteneriatelor create în perioada SDL pentru inițierea de proiecte comune, cu finanțări suplimentare din alte surse (naționale, europene).
- Continuarea sprijinirii activităților cu efect multiplicator ridicat, în special în domeniile cu potențial economic nevalorificat.
- Diversificarea tipurilor de investiții pentru a acoperi și domenii insuficient dezvoltate (turism rural, meșteșuguri tradiționale, economie circulară).
- Îmbunătățirea mecanismelor de implicare a comunității, pentru a asigura o mai bună corelare între prioritățile locale și proiectele finanțate.

- Crearea unui sistem local de monitorizare a efectelor pe termen lung ale investițiilor, pentru a orienta mai eficient planificarea strategică viitoare.

Întrebarea de evaluare nr. 6: În ce măsură proiectele implementate au consolidat relațiile și colaborarea între actorii locali?

VALOAREA ADĂUGATĂ GENERATĂ DE IMPLEMENTAREA ABORDĂRII LEADER

Tema de evaluare Valoarea adăugată generată de implementarea abordării LEADER în teritoriul GAL Vedea - Găvanu - Burdea

Criterii de evaluare: Creșterea coeziunii și colaborării locale

Metode aplicate:

Analiză calitativă pe baza rapoartelor interne, observație directă

Indicatori:

Tipuri/Număr de parteneriate neoficiale create în perioada SDL

Răspuns la întrebare: Pe parcursul implementării SDL, GAL Vedea - Găvanu - Burdea a reușit să creeze un cadru favorabil dialogului și colaborării între actorii locali, chiar și dincolo de relațiile formale stabilite prin contractele de finanțare. Numeroase parteneriate neoficiale au fost inițiate între beneficiari privați, autorități publice locale și organizații neguvernamentale, în special în contextul întâlnirilor organizate pentru consultare și informare.

Aceste colaborări au vizat schimbul de resurse, know-how, infrastructură sau promovare comună, generând un impact pozitiv asupra dezvoltării comunitare. În plus, relațiile stabilite între GAL și alți actori instituționali, inclusiv alte GAL-uri din regiune, au pus bazele unor rețele locale și regionale ce pot fi valorificate în viitor pentru inițiative comune.

De-a lungul perioadei de implementare, GAL a participat activ la numeroase întâlniri organizate de Autoritatea de Management, Federația Națională a GAL-urilor și Rețeaua Națională de Dezvoltare Rurală, pe diverse teme de interes strategic. Acestea au inclus reuniuni, ateliere de lucru, conferințe și sesiuni de instruire, unde GAL-ul a interacționat cu alte GAL-uri din țară și din regiune, consolidând schimbul de experiență și creând oportunități pentru viitoare colaborări.

Totodată, au fost organizate cursuri de instruire pentru tineri fermieri, care au

contribuit la dezvoltarea competențelor profesionale și la facilitarea dialogului între generațiile de agricultori, consolidând astfel colaborarea și coeziunea în cadrul comunității locale.

Un element distinctiv în perioada de implementare l-a reprezentat participarea liderilor locali la proiectul de cooperare transnațională cu Spania, axat pe schimb de experiență privind dezvoltarea lanțurilor scurte de aprovizionare și identificarea de noi piețe pentru produsele locale. Acest demers nu doar că a întărit colaborarea internă în cadrul GAL, dar a și deschis oportunități pentru conectarea producătorilor locali la rețele internaționale, adăugând o valoare suplimentară intervențiilor realizate la nivel teritorial.

Concluzii: Implementarea SDL a facilitat o creștere vizibilă a interacțiunii și încrederii reciproce între actorii locali, dar și extinderea rețelelor de contact dincolo de teritoriul GAL-ului.

Parteneriatele neoficiale rezultate, împreună cu implicarea GAL în structuri și evenimente naționale, au contribuit la transferul de bune practici și la creșterea vizibilității teritoriului.

Diversitatea și frecvența participărilor la evenimente externe au consolidat capacitatea GAL-ului de a adapta și implementa soluții inovatoare.

Totuși, raportat la potențial, există oportunități de a formaliza o parte din aceste parteneriate și de a valorifica mai intens rețelele create, în special pentru atragerea de finanțări comune.

Recomandări: Capitalizarea rețelelor și relațiilor locale și externe create prin SDL, prin organizarea de evenimente tematice recurente (târguri, mese rotunde, workshop-uri) care să reunească actorii locali și partenerii din afara teritoriului. Valorificarea experienței acumulate la nivel național și regional, prin lansarea de inițiative comune cu alte GAL-uri și participarea la proiecte inter-teritoriale sau transnaționale.

Promovarea marketingului teritorial integrat, care să îmbine resursele private, autoritățile locale și ONG-urile în campanii comune de imagine și atragere de investiții.

Formalizarea unei părți din parteneriatele existente, pentru a facilita accesul la surse de finanțare comune și pentru a asigura continuitatea cooperării.

Documentarea și diseminarea bunelor practici rezultate atât din proiectele proprii, cât și din colaborările externe, pentru a inspira alte comunități și pentru a consolida poziția GAL ca actor relevant în rețelele de dezvoltare rurală.

Crearea unui calendar anual de participare la evenimente naționale și internaționale relevante pentru dezvoltarea rurală, pentru a asigura vizibilitate

constantă și oportunități de networking.

6. Factorii de succes și eșec în implementarea SDL

6.1 Factori de succes

Eficacitate ridicată în utilizarea resurselor financiare

Unul dintre cele mai importante rezultate ale SDL GAL Vedea - Găvanu - Burdea a fost eficacitatea ridicată în utilizarea resurselor financiare. Conform analizelor financiare, rata totală a plăților efectuate raportată la bugetul inițial alocat a fost de aproximativ 119%, indicând o absorbție solidă a fondurilor și o bună capacitate de implementare a proiectelor.

La evaluarea raportată la bugetul prezent, eficacitatea totală este foarte ridicată - 88,54%, toate domeniile atingând valori de peste 80%.

Această performanță demonstrează că mecanismele de selecție, contractare și monitorizare au funcționat eficient, permițând atât utilizarea integrală a fondurilor disponibile, cât și adaptarea rapidă a alocărilor în funcție de cerere. Totodată, corelarea strânsă între contractare și plăți efective a redus riscul de neutilizare a sumelor, maximizând impactul financiar al SDL.

Acoperire teritorială completă pentru proiectele publice

Toate cele 19 UAT-uri din teritoriu au depus și implementat cel puțin un proiect finanțat prin SDL, ceea ce a contribuit la o dezvoltare echilibrată și la crearea unui impact vizibil în fiecare localitate.

Diversificarea tipurilor de investiții

Strategia a reușit să susțină atât proiecte private (în domeniul agricol și nonagricol, în domeniul formării profesionale), cât și investiții publice, acoperind domenii precum infrastructura și servicii publice, infrastructură socială și activități non-agricole.

Adaptabilitatea strategiei prin modificări succesive

Toate modificările de strategie au permis optimizarea bugetelor, mutarea fondurilor către măsuri mai solicitate și corectarea dezechilibrelor. Această flexibilitate a prevenit blocarea fondurilor.

Performanță suplimentară prin fonduri de tranziție și performanță

Trei suplimentări majore de buget - una pentru bonificație SDL, una pentru performanță și una pentru tranziție - au consolidat capacitatea GAL de a răspunde nevoilor identificate în teritoriu și de a finanța proiecte suplimentare.

Parteneriate și rețele de colaborare

GAL a participat activ la întâlniri, conferințe, instruirii și ateliere organizate de AM, Federația Națională a GAL-urilor și Reteaua Națională de Dezvoltare Rurală. De asemenea a participat la un proiect de cooperare transnațională cu Spania. Acestea au contribuit la schimbul de bune practici și la dezvoltarea unei guvernante locale mai participative.

Promovarea criteriilor de mediu, climă și inovare

Deși nu au fost obiective obligatorii, includerea criteriilor în selecție a stimulat proiecte cu elemente de energie regenerabilă, protecția mediului și introducerea unor tehnologii noi. Unii beneficiari au ținut cont și au primit punctaje pentru mediu și inovare.

Capacitate administrativă consolidată

Echipa GAL a reușit să gestioneze eficient apelurile de selecție, procesul de verificare și relația cu beneficiarii, menținând un flux constant al implementării.

Implicarea directă a beneficiarilor în dezvoltarea locală

Interesul pentru măsuri diverse și dorința de a investi în comunități a fost confirmată de numărul mare de proiecte depuse și implementate, în special în domeniul public.

Prevenirea pierderilor de fonduri

Mutarea resurselor de la măsuri cu absorbție redusă către cele cu cerere mare, înainte de finalul perioadei, a permis utilizarea aproape integrală a bugetului disponibil.

Echilibru între sectorul public și cel privat

Distribuția fondurilor a asigurat sprijin atât pentru sectorul privat, cât și pentru sectorul public

Creșterea atractivității pentru tineri

Un număr semnificativ de proiecte au fost depuse de tineri, în special în domeniul agricol și non-agricol, ceea ce arată interesul noii generații pentru dezvoltarea

afacerilor în mediul rural. Acest aspect este important pentru reînnoirea generațională și menținerea vitalității comunităților locale.

Impact asupra ocupării forței de muncă

SDL a sprijinit crearea și menținerea locurilor de muncă, înregistrând rezultate peste țintele stabilite în strategie (30 locuri de muncă realizate față de 16 planificate). Aceasta a contribuit la reducerea migrației și la stabilizarea economică a comunităților.

Activități de instruire și formare

Cursurile pentru tineri fermieri și pentru sectorul agricol au contribuit la dezvoltarea competențelor și la o mai bună pregătire pentru gestionarea proiectelor.

6.2 Factori de eșec/constrângeri

Contextul pandemic

Perioada de implementare a traversat pandemia COVID-19, care a afectat lanțurile de aprovizionare, a întârziat procedurile de achiziție și a generat creșteri semnificative de prețuri.

Rezilierea unor contracte

O parte din proiectele contractate au fost reziliate din diverse motive (dificultăți financiare, schimbarea priorităților beneficiarilor, probleme administrative), reducând nivelul plăților efective.

Întârzieri în implementarea unor proiecte

Mulți beneficiari au solicitat prelungiri repetate ale termenelor de execuție, ceea ce a întârziat atingerea efectivă a obiectivelor din teren.

Lipsa unei culturi asociative puternice

Măsura dedicată asocierii (M5/2A) a fost eliminată, deoarece beneficiarii au manifestat rețineri în privința formelor asociative, pe fondul neîncrederii și lipsei de experiență.

Capacitate administrativă inegală la nivel local

Unele comune au depus și implementat mai multe proiecte, în timp ce altele au avut o participare redusă, ceea ce indică o capacitate administrativă și tehnică diferită între UAT-uri.

Lipsa unor reglementări pentru implicarea mai internă a GAL în implementarea proiectelor

Implicarea s-a concentrat pe etapele de selecție și verificare, dar în unele cazuri ar fi fost utilă o prezență mai activă în monitorizarea pe teren, în colaborare cu AM.

Schimbări legislative și procedurale

Actualizările frecvente ale ghidurilor și procedurilor au creat perioade de incertitudine și adaptare dificilă pentru beneficiari.

Diferențe între valorile contractate și cele plătite

În unele cazuri, economiile obținute la achiziții sau neimplementarea unor activități au dus la sume neutilizate, chiar dacă proiectul era finalizat.

Condiții externe economice și sociale

Inflația, creșterea costurilor materialelor și lipsa forței de muncă specializate în mediul rural au afectat ritmul și costurile implementării.

Lipsa unor exemple locale de succes în inovare - a limitat apetitul beneficiarilor pentru proiecte mai curajoase, cu valoare adăugată mare.

7. Concluzii și recomandări

Concluzii finale

Implementarea Strategiei de Dezvoltare Locală a demonstrat o performanță remarcabilă, toți indicatorii propuși fiind atinși și, în multe cazuri, depășiți. Nivelul angajării fondurilor, reflectat prin plățile efectuate până în prezent, este de 88,54% din alocarea totală, iar până la finalul anului 2025 se estimează că procentul va crește semnificativ, apropiindu-se de absorbția integrală. Contractarea a fost de peste 100%, ceea ce dovedește o bună capacitate de mobilizare a beneficiarilor și o funcționare eficientă a mecanismelor interne de selecție.

Distribuția geografică a proiectelor a fost echilibrată: toate cele 19 UAT-uri din teritoriu au beneficiat de investiții publice, fiecare depunând minim 1 proiect. În multe localități s-au implementat și proiecte private, creând astfel un mix favorabil între infrastructura publică modernizată și dezvoltarea economică locală. Această abordare a contribuit la creșterea calității vieții, diversificarea economiei locale și stimularea inițiativelor antreprenoriale.

Integrarea obiectivelor transversale - mediu, climă și inovare - a fost realizată prin criterii de selecție, iar în unele proiecte aceste aspecte au fost implementate efectiv. Deși ponderea acestora a fost redusă, ele au reprezentat un început important, care poate fi dezvoltat în viitoarea strategie. În plus, experiența actuală a evidențiat nevoia unei implicări mai active a GAL pe parcursul implementării proiectelor, pentru a sprijini beneficiarii în depășirea dificultăților și pentru a preveni rezilierile de contracte.

O provocare constantă a fost legată de asociativitate. Deși această formă de organizare aduce beneficii semnificative în alte state membre UE, în România este privită cu scepticism, din cauza lipsei de încredere și a experienței reduse. Această realitate a dus la eliminarea măsurii dedicate din SDL, însă necesitatea stimulării cooperării rămâne actuală și ar trebui abordată mai direct în viitor.

Recomandări finale

- Menținerea unui mecanism flexibil de alocare a fondurilor, astfel încât resursele să poată fi realocate rapid către domenii cu cerere ridicată, evitându-se necheltuirea fondurilor.
- Consolidarea rolului GAL ca intermediar activ între beneficiari și Autoritatea de Management, prin implicare constantă pe parcursul implementării, nu doar în faza de selecție.
- Creșterea stimulentei pentru proiectele cu componentă de mediu și climă, inclusiv prin criterii de selecție mai atractive și campanii de conștientizare a beneficiilor acestora.
- Sprijinirea inovării prin instruiți dedicate, schimburi de experiență și promovarea exemplurilor de bună practică la nivel local și național.
- Reconsiderarea asociativității ca direcție strategică, prin programe de instruire și mentorat care să crească încrederea fermierilor în formele asociative.
- Adaptarea alocărilor viitoare pe baza cererii reale constatate în această perioadă, pentru a răspunde mai bine nevoilor comunităților.
- Reducerea întârzierilor și a riscului de reziliere prin monitorizarea mai atentă a progresului proiectelor și intervenții proactive din partea GAL atunci când apar blocaje.
- Valorificarea experienței acumulate pentru a simplifica procedurile interne, crescând viteza și eficiența proceselor de evaluare și contractare.

*PREȘEDINTE GAL:
CONSTANTIN CIOBANU.*